

LIFELONG READERS

Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για την Προώθηση της
Φιλιαναγνωσίας από Εκπαιδευτικούς,
Βιβλιοθηκονόμους και Διευθυντές

www.lifelongreaders.org

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή στο *Lifelong Readers*

2

Τι πρέπει να ξέρετε για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας

4

Μερικά επιτυχημένα προγράμματα φιλιαναγνωσίας

14

Κάποιοι τρόποι για να κάνετε το σχολείο σας κοινότητα αναγνωστών

27

Συμπεράσματα και εισηγήσεις από σχολεία που έχουν εφαρμόσει το πλαίσιο του *LiRe*

57

Ερωτηματολόγια και πίνακες που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε

62

Το μόντο του LiRe

Η δια βίου μάθηση στηρίζεται πρώτα και κύρια στη δια βίου ανάγνωση

Εισαγωγή στο Lifelong Readers

Το διεθνές ερευνητικό κέντρο CARDET, σε συνεργασία με οργανισμούς από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, συντονίζει το ευρωπαϊκό Comenius Multilateral Project: Lifelong Readers (Ευρωπαϊκό Πλαίσιο για την Προώθηση της

Φιλαναγνωσίας από Εκπαιδευτικούς, Βιβλιοθηκονόμους και Διευθυντές).

Η δια βίου μάθηση συνδέεται άμεσα με τη δια βίου ανάγνωση. Το Lifelong Readers (LiRe) έχει ως στόχο να καθοδηγεί και να παρέχει εργαλεία σε δάσκαλους και διευθυντές σχολείων, αλλά και βιβλιοθηκονόμους, για την ανάπτυξη της φιλαναγνωσίας σε παιδιά ηλικίας 6-12.

Το έργο LiRe στοχεύει:

1. Να πείσει όλους τους εμπλεκόμενους για την ανάγκη να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο και προσπάθεια στην προώθηση της φιλαναγνωσίας και να τοποθετήσουν την ανάγνωση για ευχαρίστηση στο κέντρο των πολιτικών, προσεγγίσεων και πρακτικών τους.
2. Να παράσχει στους ενδιαφερόμενους καθοδήγηση, κατάρτιση, καθώς και μια σειρά από εργαλεία για την προώθηση της φιλαναγνωσίας στο δημοτικό σχολείο.
3. Να δώσει το έναυσμα για αλλαγή, μέσα από την εφαρμογή προγραμμάτων προώθησης της φιλαναγνωσίας σε σχολεία σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες.

Για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος, η ομάδα LiRe έχει δημιουργήσει ένα πλαίσιο προώθησης της φιλιαναγνωσίας σε επίπεδο ολόκληρης σχολικής μονάδας, το οποίο αποτελείται από:

1. Συνοπτική περιγραφή επιτυχημένων προγραμμάτων προώθησης της φιλιαναγνωσίας.
2. Αρχές, στρατηγικές και προσεγγίσεις για την προώθηση της χαράς της ανάγνωσης, τη δημιουργία αναγνωστικών κοινοτήτων, και την ενίσχυση της φιλιαναγνωστικής κουλτούρας.
3. Εκτενή συλλογή δραστηριοτήτων για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας.
4. Κατάλογο με σχετικές πηγές.
5. Εργαλεία αξιολόγησης των αναγνωστικών συνηθειών των παιδιών, καθώς και των πρακτικών του σχολείου για προώθηση της φιλιαναγνωσίας.

Όλα τα παραπάνω είναι σε ανοιχτή πρόσβαση στην ιστοσελίδα του έργου (www.lifelongreaders.org). Στην ίδια ιστοσελίδα έχει αναρτηθεί πλάνο και υλικό για σχετική επιμόρφωση του προσωπικού ενός σχολείου. Η παρούσα έκδοση περιέχει μόνο ένα μικρό, αντιπροσωπευτικό δείγμα αυτών των κειμένων, αφού λειτουργεί ως σύντομη εισαγωγή στο πλαίσιο Lifelong Readers.

Τι πρέπει να ξέρετε για την προώθηση της φιλιαναγνωσίας

Η Atwell υποστηρίζει ότι η φιλιαναγνωσία θα πρέπει να είναι ο κεντρικός στόχος της γλωσσικής εκπαίδευσης: «Και αυτός είναι ο στόχος: κάθε παιδί να καταστεί ικανός, παθιασμένος, εθισμένος, κριτικός αναγνώστης» (Atwell, 2007: 12).

«Η ανάπτυξη της αγάπης για το διάβασμα είναι υπερβολικά σημαντική για να αφιεθεί στην τύχη της»

(Spiegel, 1981: 4)

Η Miller, που όπως και η Atwell είναι ερευνήτρια-εκπαιδευτικός, περιγράφει το κύριο χαρακτηριστικό των φιλιαναγνωστών μαθητών της: «Βλέπετε, οι μαθητές μου δεν είναι απλά δυνατοί, ικανοί αναγνώστες, αγαπούν τα βιβλία και το διάβασμα. Η ανάπτυξη δια βίου αναγνωστών ξεκινάει από εδώ» (Miller, 2009: 4). Η έμφαση της Miller στο διάβασμα

για προσωπική ευχαρίστηση είναι έντονη. Έρευνες έχουν καταδείξει πως η ικανοποίηση που αντλεί κάποιος από την εμπειρία της ανάγνωσης αποτελεί καθοριστικό κίνητρο για ενασχόληση με αυτήν:

Όσοι δε βρίσκουν ευχαρίστηση στην ανάγνωση τείνουν να αντιμετωπίζουν το διάβασμα βιβλίων με τον ίδιο τρόπο που οι περισσότεροι άνθρωποι αντιμετωπίζουν την ετοιμασία της φορολογικής τους δήλωσης: ως κάτι δύσκολο και υποχρεωτικό, το οποίο απαιτεί πολύ και συνεχή χρόνο. (Ross et al, 2005: 4)

Πολλές έρευνες έχουν συσχετίσει άμεσα το διάβασμα για ευχαρίστηση, τις θετικές αναγνωστικές στάσεις και συμπεριφορές και γενικότερα τη φιλιαναγνωσία, με υψηλά επίπεδα γραμματισμού. Η διεθνής έρευνα PIRLS καταλήγει στο εξής συμπέρασμα: «Τόσο στην έρευνα PIRLS 2001, όσο και στην PIRLS 2006, οι μαθητές με τις πιο θετικές στάσεις απέναντι στην ανάγνωση είχαν και τις υψηλότερες αναγνωστικές επιδόσεις» (Mullis et al, 2006: 6).

Σε έκθεση του Δικτύου Ευρυδίκη, με τίτλο *Η Διδασκαλία της Ανάγνωσης στην Ευρώπη: Πλαίσια, Πολιτικές και Πρακτικές*, τονίζεται ότι ολοένα και περισσότερα ερευνητικά ευρήματα αναγνωρίζουν την ανάγνωση στον ελεύθερο χρόνο και την ανάγνωση για προσωπική ικανοποίηση ως σημαντικό παράγοντα για τη βελτίωση της ικανότητας ανάγνωσης των παιδιών (Δίκτυο Ευρυδίκη, 2011: 114). Οι Guthrie and Schafer, αλλά και η έκθεση *Reading for Change: Results from PISA 2000*, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι ο φιλιαναγνώστης μπορεί να υπερβεί ακόμη και εμπόδια που σχετίζονται με το οικογενειακό μορφωτικό και κοινωνικοοικονομικό επίπεδο, ή παράγοντες που

σχετίζονται με το φύλο (Guthrie & Schafer, 1999 στο Baker et al, 2000, Kirsch et al, 2002: 3).

Οι περισσότερες έρευνες συμπεραίνουν ότι οι άνθρωποι γίνονται αναγνώστες διαβάζοντας συχνά και εκτενώς, ενώ το σημαντικότερο κίνητρο για το νεοφώτιστο αναγνώστη είναι η απόλαυση που αυτός αντλεί από την ίδια την αναγνωστική εμπειρία (Ross, McKechnie και Rothbauer, 2006: ix). Προσπαθώντας να εξηγήσουν το γιατί κάποιοι άνθρωποι διαβάζουν περισσότερο στον ελεύθερο τους χρόνο απ' ότι κάποιοι άλλοι, ερευνητές και εκπαιδευτικοί καταδεικνύουν τη σημασία του *αναγνωστικού κινήτρου*. Οι Guthrie και Wigfield, για παράδειγμα, αναγνωρίζουν την αξία του και ορίζουν το αναγνωστικό κίνητρο ως «τους προσωπικούς στόχους, αξίες και πιστεύω του ατόμου για τα θέματα, τις διαδικασίες και τα αποτελέσματα της ανάγνωσης» (2000: 405).

Ο όρος «reading engagement» είναι ευρύτερη έννοια, η οποία εμπεριέχει το αναγνωστικό κίνητρο καθώς και άλλα επιπρόσθετα στοιχεία, όπως την ανάγνωση για προσωπική ευχαρίστηση, την ανάγνωση ποικίλου έντυπου υλικού, και τις θετικές αναγνωστικές στάσεις. Αυτά είναι και τα κύρια συστατικά του όρου *φιλιαναγνωσία*. Οι Baker et al (2000) υποστηρίζουν ότι οι μαθητές είναι «engaged readers» όταν διαβάζουν τακτικά, με βάση τα δικά τους ενδιαφέροντα, για προσωπική ευχαρίστηση αλλά και για μάθηση. Αυτοί οι μαθητές είναι *φιλιαναγνώστες* και στην ανάπτυξη τέτοιων μαθητών στοχεύουν τα προγράμματα φιλιαναγνωσίας.

Έκθεση της OECD επισημαίνει την ανάγκη τα σχολεία να επιδιώκουν παράλληλα την ανάπτυξη αναγνωστικών δεξιοτήτων αλλά και αναγνωστικών κινήτρων αφού το ένα ενισχύει το άλλο (Kirsch et al, 2002). Οι Baker et al εξηγούν:

Το μήνυμά μας είναι ότι μια διδασκαλία που επιδιώκει να καταστήσει τους μαθητές ικανούς αναγνώστες είναι αναγκαία αλλά δεν είναι ικανοποιητική. Επειδή η φιλαναγνωσία [engaged reading] περιέχει ίσες ποσότητες δεξιοτήτων και κινήτρου, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να εστιάζουν την προσοχή τους εξίσου σε αυτούς τους δίδυμους στόχους. Κανένας από τους δύο δεν πρέπει να αγνοείται. Ένα ισορροπημένο πρόγραμμα είναι γνωστικό και συναισθηματικό μαζί. Διδάσκει αναγνωστικές δεξιότητες, αλλά καλλιεργεί και αναγνωστικές στάσεις. Αυτή η διττή έμφαση σε δεξιότητα και θέληση, ή ικανότητα και κίνητρο, μπορεί να επιτευχθεί. Χωρίς την παρουσία και των δύο, η επίτευξη της φιλαναγνωσίας είναι απίθανη. Και χωρίς την φιλαναγνωσία, η μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της κατανόησης είναι αδύνατη. (Baker et al, 2000:11)

Παρά ταύτα, στην πράξη η εκπληκτική πλειοψηφία των σχολείων και εκπαιδευτικών διδάσκει στα παιδιά μόνο το πώς να διαβάζουν και όχι το πώς να αγαπήσουν το διάβασμα. Η Miller σχολιάζει: «Πώς καταντήσαμε την ανάγνωση μια τόσο τεχνοκρατική

διαδικασία ώστε στην πορεία να χάσουμε τα βιβλία και τα παιδιά; Είμαι πεπεισμένη ότι αν δείξουμε στους μαθητές πώς να αγκαλιάσουν το διάβασμα ως μια δια βίου ενασχόληση και όχι απλά ως μια συλλογή δεξιοτήτων για ακαδημαϊκή επιτυχία, τότε θα πετύχουμε αυτό που είμαστε εντεταλμένοι να πετύχουμε: να δημιουργήσουμε αναγνώστες»

(2009: 4). Ο πολυβραβευμένος Βρετανός συγγραφέας Philip Pullman λέει σχετικά με το ίδιο θέμα:

Ανησυχώ μήπως μέσα από τη συνεχή αναζήτηση πραγμάτων προς αξιολόγηση, ξεχνούμε τον αληθινό σκοπό, την αληθινή φύση, της ανάγνωσης και της γραφής· και όταν πιέζουμε αυτά τα πράγματα να γίνουν δίνοντάς τους διαζύγιο από την απόλαυση, δημιουργούμε μια γενιά παιδιών που μπορεί να είναι ικανά να παράγουν τους σωστούς ήχους όταν βλέπουν έντυπο λόγο, αλλά μισούν το

διάβασμα και δεν νιώθουν τίποτε άλλο εκτός από έγχθρα για τη λογοτεχνία.
(Powling et al., 2003: 10)

Πρωταρχικά, λοιπόν, θα πρέπει εκπαιδευτικό σύστημα, σχολεία και εκπαιδευτικοί να αποδεχτούν ότι βασικός τους ρόλος είναι να επιδιώκουν παράλληλα την ανάπτυξη αναγνωστικών δεξιοτήτων αλλά και αναγνωστικών κινήτρων. Όπως η Spiegel δηλώνει με έμφαση: «Η ανάπτυξη της αγάπης για το διάβασμα είναι υπερβολικά σημαντική για να αφηθεί στην τύχη της» (1981: 4).

Οι περισσότερες έρευνες φαίνεται να συγκλίνουν όσον αφορά στα χαρακτηριστικά της επιτυχημένης προώθησης της φιλιαναγνωσίας. Η Miller υποστηρίζει πως αυτό που χρειάζεται να γίνει για να προωθηθεί επιτυχώς η φιλιαναγνωσία είναι θέμα «κοινής λογικής» για κάθε έμπειρο αναγνώστη: «Ο καθένας που αποκαλεί τον εαυτό του αναγνώστη μπορεί να μας πει ότι ξεκινά από συναντήσεις με υπέροχα βιβλία, ενθουσιώδεις βιβλιοπροτάσεις και μια κοινότητα αναγνωστών που μοιράζονται το ίδιο πάθος» (Miller, 2009: 4).

Για τον Πόσλανιεκ (1991) το πιο καθοριστικό βήμα προς τη φιλιαναγνωσία είναι η συνάντηση του παιδιού με ένα βιβλίο που να νιώσει ότι το εκφράζει σε βαθμό που θα μπορούσε να είχε γραφεί από το ίδιο. Ο ίδιος ερευνητής προσθέτει: «Κανείς, όμως, δεν είναι σε θέση να πει: αυτό το παιδί θα κάνει τη συνάντηση της ζωής του μ' εκείνο το βιβλίο. Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να πολλαπλασιάσουμε τις ευκαιρίες για συναντήσεις» (Πόσλανιεκ, 1991: 151). Πολλές ευκαιρίες για βιβλιοσυναντήσεις, καθώς και εμπυχώσεις φιλιαναγνωσίας που να βοηθούν τα παιδιά να ανακαλύψουν τα δικά τους κίνητρα για διάβασμα αποτελούν τα κύρια συστατικά της προσέγγισης του Πόσλανιεκ.

Άλλοι ερευνητές αναγνωρίζουν τρεις βασικούς πυλώνες στους οποίους εστιάζουν τη δράση τους οι εκπαιδευτικοί που ενισχύουν τη φιλιαναγνωσία:

1. Ενδυναμώνουν την **αυτοαντίληψη** των μαθητών-αναγνωστών, παρέχοντάς τους πρόσβαση σε αναγνωστικό υλικό που παρουσιάζει προκλήσεις γι' αυτούς αλλά είναι βατό.
2. Ενδυναμώνουν την **αίσθηση αυτονομίας** των μαθητών-αναγνωστών, ενθαρρύνοντάς τους να επιλέγουν βιβλία που να ανταποκρίνονται στα προσωπικά τους ενδιαφέροντα.
3. Ενδυναμώνουν την **αίσθηση του ανήκειν** σε μία αναγνωστική κοινότητα, παρέχοντάς τους ευκαιρίες για συζήτηση αυτών που διαβάζουν με άλλους.

(Baker et al, 2000:10)

Η παροχή ευκαιριών στους μαθητές για επιλογή και ανάγνωση κειμένων που να έχουν νόημα και σημασία για αυτούς εμφανίζεται σταθερά σε όλα τα κείμενα που μιλούν για αποτελεσματική προώθηση της φιλιαναγνωσίας. Για να το κάνουν όμως αυτό οι μαθητές, θα πρέπει οι εκπαιδευτικοί να τους παρέχουν τον απαραίτητο χρόνο στην τάξη για ελεύθερη, εθελοντική ανάγνωση (FVR - Free Voluntary Reading):

«FVR σημαίνει να διαβάζεις επειδή το θέλεις. Ελεύθερη, εθελοντική ανάγνωση είναι αυτό που οι τακτικοί αναγνώστες κάνουν κάθε φορά που παίρνουν στα χέρια τους ένα βιβλίο και το διαβάζουν για δική τους ευχαρίστηση. Η σύνδεση ανάμεσα στην εθελοντική ανάγνωση και τον ενισχυμένο γραμματισμό έγκειται στο ότι οι άνθρωποι μαθαίνουν να

διαβάζουν διαβάζοντας» (Ross et al, 2005: 4). Η ύπαρξη πλούσιου περιβάλλοντος έντυπου λόγου, καθώς και εκπαιδευτικών που λειτουργούν ως αναγνωστικά πρότυπα, φαίνεται να υποστηρίζει την επιτυχία ενός προγράμματος FVR.

Όπως έχει αναφερθεί και πιο πάνω, συγκεκριμένοι παράγοντες αναγνωρίζονται από όλους σχεδόν τους μελετητές ως απαραίτητοι για επιτυχή προώθηση της φιλιαναγνωσίας. Η Gambrell (1996: 20) αναφέρει, για παράδειγμα, την ανάγκη συνύπαρξης όλων των πιο κάτω:

- ✓ ένας εκπαιδευτικός που να αποτελεί πρότυπο αναγνώστη
- ✓ πρόσβαση σε ένα περιβάλλον που είναι πλούσιο σε έντυπο υλικό
- ✓ ευκαιρίες για ελεύθερη επιλογή αναγνωσμάτων
- ✓ εξοικείωση με τα βιβλία
- ✓ κοινωνική αλληλεπίδραση με άλλους για βιβλία
- ✓ κίνητρα που αντανακλούν την αξία του διαβάσματος

Συνδυάζοντας και συμπύσσοντας τις εισηγήσεις των διάφορων μελετητών, η ερευνητική ομάδα του προγράμματος Lifelong Readers προτείνει τις πιο κάτω καθοδηγητικές αρχές για εκπαιδευτικούς και σχολεία που θέλουν να προωθήσουν τη φιλαναγνωσία με αποτελεσματικό τρόπο. Ο εκπαιδευτικός που προωθεί τη φιλαναγνωσία:

1. Λειτουργεί ως πρότυπο και μεταδίδει σε καθημερινή βάση τον ενθουσιασμό του για το διάβασμα.
2. Είναι ενημερωμένος και έχει διαβάσει μεγάλο όγκο ποιοτικής λογοτεχνίας για παιδιά και νέους.
3. Οργανώνει βιβλιοθήκη τάξης με πλούσιο και προσβάσιμο αναγνωστικό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό) ενώ αξιοποιεί στον μέγιστο βαθμό μεγαλύτερες βιβλιοθήκες, ειδικά την κεντρική βιβλιοθήκη του σχολείου.
4. Βοηθά τα παιδιά να εξοικειωθούν με τα ποικίλα είδη αναγνωσμάτων που έχουν στη διάθεσή τους.
5. Ενθαρρύνει τα παιδιά να επιλέξουν αναγνώσματα που τα ενδιαφέρουν.
6. Προωθεί το διάβασμα για ευχαρίστηση, καθώς και το διάβασμα προς αναζήτηση γνώσεων και πληροφοριών.
7. Παρέχει ικανοποιητικό χρόνο για σιωπηρό ελεύθερο διάβασμα στο σχολείο.
8. Σχεδιάζει κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και συνεργασίες για το βιβλίο και το διάβασμα.
9. Στηρίζει τα παιδιά που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ανάγνωση.
10. Διαβάζει μεγάλωφωνα στα παιδιά για ευχαρίστηση και ψυχαγωγία.
11. Αποφεύγει τη μετάδοση αρνητικών μηνυμάτων για την ανάγνωση.
12. Παρέχει κίνητρα τα οποία αντανακλούν την αξία της ανάγνωσης.
13. Προωθεί και τα λεγόμενα «ελαφρά αναγνώσματα» / “light reading” (π.χ. κόμικς και περιοδικά).
14. Επιδιώκει και ενισχύει τη συνεργασία σχολείου, οικογένειας και ευρύτερης κοινότητας για προώθηση της φιλαναγνωσίας.
15. Έχει μεγάλες προσδοκίες από τους μαθητές και τους ενθαρρύνει να κάνουν το ίδιο.

Οι Ross, McKechnie και Rothbauer (2006: ix) επισημαίνουν ότι σχολεία, βιβλιοθήκες και κοινότητες που υποστηρίζουν τη φιλαναγνωσία επιτυγχάνουν:

- διευκολύνουν την πρόσβαση στα βιβλία
- βοηθούν τους αναγνώστες να επιλέξουν βιβλία
- προβάλλουν αναγνωστικά πρότυπα
- γιορτάζουν την αγάπη για το διάβασμα και
- σχηματίζουν αναγνωστικές κοινότητες

Το Ηνωμένο Βασίλειο (ΗΒ) είναι ένα από τα λίγα κράτη μέλη της ΕΕ που εφαρμόζει συστηματικά εθνικά προγράμματα προώθησης της φιλαναγνωσίας σε επίπεδο ολόκληρων σχολικών μονάδων (π.χ. *Reading Connects*). Είναι ενδεικτικό, βέβαια, ότι η βρετανική κυβέρνηση ακολούθησε μια μακρά διαδρομή μέχρι να συνειδητοποιήσει την αναγκαιότητα για επικέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος στη μόρφωση δια βίου αναγνωστών. Προηγήθηκε μια αποκλειστική εστίαση σε εθνικά επίπεδα για την ανάγνωση, μηχανική διδασκαλία των τεχνικών πτυχών της ανάγνωσης, καθώς και διδασκαλία με στόχο την επιτυχία στα τεστ (teaching to the test). Το αποτέλεσμα ήταν η βελτίωση των αναγνωστικών δεξιοτήτων των μαθητών, αλλά και η ενίσχυση της απροθυμίας τους να διαβάσουν οτιδήποτε δεν ήταν υποχρεωμένοι να διαβάσουν (Lockwood, 2008: 4-5). Το σύστημα παρήγαγε μαθητές που *ήξεραν* αλλά *δεν ήθελαν* να διαβάζουν. Μετά από αυτή τη διαπίστωση, οι εμπλεκόμενοι φορείς προσπάθησαν να βελτιώσουν την κατάσταση εφαρμόζοντας εθνικά προγράμματα φιλαναγνωσίας.

Ένα πολύ γνωστό και κατά γενική ομολογία επιτυχημένο πρόγραμμα ήταν και το *Reading Connects* (Osborne, 2008). Το πρόγραμμα καθοδηγούσε και στήριζε σχολεία σε όλο το ΗΒ κατά το σχεδιασμό και εφαρμογή σχεδίων δράσης για προώθηση της φιλαναγνωσίας. Τα σχέδια δράσης περιελάμβαναν τα ακόλουθα σημαντικά στοιχεία:

- Εμπλοκή του συνόλου των εκπαιδευτικών του σχολείου
- Δημιουργία και ανάδειξη (visibility) αναγνωστικής κουλτούρας
- Οργανωμένες δράσεις για τη φιλαναγνωσία
- Αναγνωστικές προτάσεις από μαθητή σε μαθητή
- Αξιοποίηση της τεχνολογίας
- Συμμετοχή μαθητών στην οργάνωση και εφαρμογή του σχεδίου δράσης
- Επικοινωνία με οικογένειες
- Δράσεις φιλαναγνωσίας για τις οικογένειες
- Συμμετοχή οργανισμών και προσώπων από την κοινότητα
- Ειδικές δράσεις για προώθηση της φιλαναγνωσίας στα αγόρια

- Δράσεις για μαθητές και οικογένειες από ποικίλους πολιτισμούς και υπόβαθρα
- Αναβαθμισμένες βιβλιοθήκες τάξεων
- Κεντρική βιβλιοθήκη που να είναι προσβάσιμη, ελκυστική και πλούσια σε αναγνωστικό υλικό

Γενικότερα, ο Lockwood (2008) αναγνωρίζει δύο περιοχές που πρέπει να προσεχθούν από το σχολείο, εάν επιθυμεί να είναι αποτελεσματικό στην προώθηση της φιλαναγνωσίας:

1. **Το αόρατο ήθος του σχολείου** (π.χ. ο χρόνος που αφιερώνεται στο διάβασμα για ευχαρίστηση)
2. **Το ορατό περιβάλλον του σχολείου** (π.χ. το διάβασμα αναγνωρίζεται ως απόλαυση και ως αξία σε όλους τους χώρους του σχολείου και με κάθε ευκαιρία)

Τόσο μελετητές όπως ο Lockwood (2008), όσο και προγράμματα φιλαναγνωσίας όπως το *Reading Connects*, εισηγούνται συγκεκριμένα στάδια για σχολεία που θέλουν να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν σχέδια δράσης για προώθηση της φιλαναγνωσίας. Τα στάδια αυτά είναι παρόμοια με στάδια που προτείνονται γενικότερα για σχέδια βελτίωσης μιας σχολικής μονάδας (π.χ. στο Kansas School Improvement Model) και περιλαμβάνουν τα εξής:

1. Σχηματισμός ομάδας πρωτοβουλίας
↓
2. Διασφάλιση συμμετοχής όλου του προσωπικού
↓
3. Ενδοϋπηρεσιακή επιμόρφωση προσωπικού
↓
4. Διερεύνηση υφιστάμενων αναγκών
↓
5. Καθορισμός στόχων για προώθηση φιλαναγνωσίας
↓
6. Καταρτισμός & εφαρμογή πλάνου/ σχεδίου δράσης
↓
7. Συντρέχουσα & τελική αξιολόγηση σχεδίου δράσης

Ο Lockwood (2008: 18) επισημαίνει ότι για να επιτύχει το όποιο σχέδιο, θα πρέπει να εμπλέκει ενεργά τέσσερις βασικούς εταίρους: το προσωπικό, τα παιδιά, τους γονείς και την ευρύτερη τοπική κοινωνία.

Βιβλιογραφία

- Allan, J., Ellis, S. & Pearson, C. (2005). *Literature Circles, Gender and Reading for Enjoyment*. Edinburgh: Scottish Executive Education Department.
- Atwell, N. (2007). *The reading zone: How to help kids become skilled, passionate, habitual, critical readers*. New York: Scholastic.
- Baker, L., Dreher, M.J. and Guthrie, J.T. (2000). *Engaging young readers: Promoting Achievement and Motivation*. New York: The Guilford Press.
- Guthrie, J.T., & Wigfield, A. (2000). "Engagement and motivation in reading". In M.L. Kamil, P.B. Mosenthal, P.D. Pearson, & R. Barr (Eds.), *Handbook of reading research: Volume III*. New York: Erlbaum, 403-422.
- Kirsch, I., Jong, J., Lafontaine, D., McQueen, J., Mendelovits, J. & Monseur, C. (2002). *Reading for change: Performance and engagement across countries, Results from PISA 2000*. Paris: OECD.
- Krashen, S.D. (2004). *The power of reading: Insights from the research*. Westport, Connecticut: Libraries Limited.
- Lockwood, M. (2008). *Promoting Reading for Pleasure in the Primary School*. London: Sage.
- Miller, D. (2009). *The book whisperer: Awakening the inner reader in every child*. San Francisco: Jossey Bass.

Mullis, I.V.S., Martin, M.O., Kennedy, A.M. & Foy, P. (2006). *PIRLS 2006 International Report*. Boston: TIMMS & PIRLS International Study Center.

Ross, C., McKechnie, L. & Rothbauer, P. (2005). *Reading Matters: What the Research Reveals about Reading, Libraries, and Community*. Westport, Connecticut: Libraries Limited.

Eurydice Network (2011). *Teaching Reading in Europe: Contexts, Policies and Practices*. Brussels: EACEA.

Δια βίου αναγνώστες

Ένας δια βίου αναγνώστης έχει εσωτερικά κίνητρα, αποδίδει αξία στο διάβασμα και αντλεί ευχαρίστηση από αυτό. Γι' αυτό διαβάζει, μαθαίνει και ελελίσσεται καθόλη τη διάρκεια της ζωής του.

Μερικά επιτυχημένα
προγράμματα
φιλιαναγνωσίας

fol. Ireneusz Barski

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: Προώθηση της φιλιαναγνωσίας σε σχολείο στο Worcestershire

Η περιγραφή πραγματοποιήθηκε από το LiRe Partner Institution: University of Worcester

Χρόνος & Τόπος

Ηλικιακή ομάδα

Δημοτικό σχολείο, Worcestershire, UK
Ιανουάριος 2011-2012

Όλο το σχολείο

Σύντομη περιγραφή (εώς 200 λέξεις)

Το σχολείο αφότου διαπίστωσε ότι αρκετοί μαθητές, ιδιαίτερα αγόρια του επίπεδου 2 (7 - 11 ετών), δεν επέλεγαν συνειδητά να διαβάσουν για ευχαρίστηση, πήρε μια στρατηγική απόφαση να αυξήσει το προφίλ της ανάγνωσης μέσα στο σχολείο.

Το σχολείο είχε ως στόχο να εμπνεύσει τα παιδιά να διαβάσουν περισσότερο και να διερευνήσουν ένα ευρύ φάσμα κειμενικών ειδών , έτσι ώστε να ενθαρρυνθούν να διαβάζουν για ευχαρίστηση. Επίκεντρο της όλης προσπάθειας υπήρξε η κεντρική βιβλιοθήκη και η αξιοποίησή της. Ένας βοηθός δάσκαλος ανώτερου επιπέδου ορίστηκε υπεύθυνος για τη βιβλιοθήκη και ανέπτυξε ομάδες βιβλίων για τους πιο ικανούς μαθητές του επιπέδου 2, 4 και 6. Μια σειρά από βιβλία εισήχθη στο επίπεδο 1 (5 - 7 ετών), και τα παιδιά ενθαρρύνονταν να διαβάζουν μεγάλη ποικιλία αναγνωστικού

υλικού, προκειμένου να αποκτήσουν σχετικά διπλώματα.

Ο χρόνος για τη χρήση της βιβλιοθήκης διαμοιράστηκε για κάθε ηλικιακή ομάδα και επίσης η βιβλιοθήκη ήταν ανοιχτή το μεσημέρι και πριν από την έναρξη του σχολείου, έτσι ώστε τα παιδιά και οι γονείς τους να είναι ελεύθεροι να δανειστούν βιβλία και σε άλλους χρόνους.

Με στόχο την μεγαλύτερη δυνατή ποικιλία αναγνωστικού υλικού, τοποθετήθηκαν στη βιβλιοθήκη κόμικς, περιοδικά και παιδικές εφημερίδες. Επίσης, το σχολείο προσδοκεί σε μια πιλοτική εφαρμογή ενός συστήματος όπου οι μαθητές θα μπορούν να δανείζονται και να χρησιμοποιούν συσκευές ανάγνωσης ψηφιακών βιβλίων από τη βιβλιοθήκη, έτσι ώστε να είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση σε ηλεκτρονικά κείμενα. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η χρήση της βιβλιοθήκης έχει παρακολουθηθεί και η αξιολόγηση από τους μαθητές και τους γονείς καταγράφηκε ώστε να διαφανεί η επιτυχία του προγράμματος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

(ΤΙ ΔΟΥΛΕΨΕ ΚΑΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ)

Η στοχευόμενη προώθηση της φιλαναγνωσίας σε αγόρια πραγματοποιήθηκε με επιτυχία. Από την παρακολούθηση της βιβλιοθήκης, το σχολείο γνωρίζει ότι περισσότερα μεγαλύτερα αγόρια του σχολείου επιλέγουν να έχουν πρόσβαση στις πηγές της βιβλιοθήκης σε σχέση με παλιά. Αυτό έχει λειτουργήσει ιδιαίτερα καλά, επειδή κάθε τάξη έχει ένα χρονοδιάγραμμα στη βιβλιοθήκη με το βιβλιοθηκάριο και επίσης τα έτη 5 και 6 έχουν επιπλέον χρόνο για να δανειστούν βιβλία. Ο βιβλιοθηκάριος ήταν ιδιαίτερα

πρόθυμος να διαθέτει βιβλία που συνάδουν με θέματα του αναλυτικού προγράμματος που διδάσκονται σε όλο το σχολείο, τα οποία ικανοποιούν τα ατομικά ενδιαφέροντα και εμπλουτίζουν τις γνώσεις. Τα παιδιά μπορούν να δουν έναν λόγο στην ανάγνωση τους και είναι σε θέση να κάνουν συνδέσεις.

Το αυξημένο προφίλ της βιβλιοθήκης είχε σημαντικό αντίκτυπο στην βελτίωση των αναγνωστικών στάσεων. Οι μαθητές πιστεύουν ότι οι πηγές είναι σχετικές με τις

μαθησιακές τους εμπειρίες. Επειδή έχουν εμπλακεί στη βελτίωση του περιβάλλοντος της βιβλιοθήκης, εκφράζοντας τις προτάσεις τους, οι μαθητές είναι πολύ

περισσότερο εμπλεκόμενοι με τη βιβλιοθήκη και το περιεχόμενό της.

Μέσω της επιμόρφωσης, όλα τα μέλη του προσωπικού συμμετέχουν στο όραμα για τη φιλαναγνωσία και έχουν ευκαιρίες να αναπτύξουν τις δικές τους πρακτικές. Όλα τα μέλη του προσωπικού ασχολήθηκαν με τις αλλαγές και ήταν σε θέση να εκφράζουν άποψη για την ανάγνωση στο σχολείο, για τα τμήματα της βιβλιοθήκης και τις γωνιές για ανάγνωση μέσα στις τάξεις τους. Με τη συμμετοχή των γονιών σε

εργαστήρια και μιλώντας τους για την ανάγνωση για ευχαρίστηση, το σχολείο ήταν σε θέση να εμπλέξει την ευρύτερη κοινότητα και να αναπτύξει και να προωθήσει καλές πρακτικές.

Το σχολείο ήταν σε θέση να ενσωματώσει μια ολιστική, δημιουργική προσέγγιση για την προώθηση της ανάγνωσης για ευχαρίστηση σε όλο το σχολείο και εντός της ευρύτερης κοινότητας, μέσα από τη σύνδεση των πηγών και των εκθέσεων στη βιβλιοθήκη με τα θέματα του προγράμματος σπουδών και τις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΥΛΙΚΟ

<http://www.scholastic.co.uk/>

www.readingconnects.org.uk

<http://www.worldbookday.com>

www.literacytrust.org.uk

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ «Extreme Reading»

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η περιγραφή πραγματοποιήθηκε από τον εταίρο στο LiRe:
University of Worcester

Χρόνος & Τόπος	Ηλικιακή ομάδα
Δεκέμβριος/2010 Ιανουάριος/2011, H. Primary School, Worcestershire, UK	Όλα τα παιδιά που φοιτούν στο δημοτικό σχολείο (ηλικίες 5-11) -περίπου 180.

Σύντομη περιγραφή (εώς 200 λέξεις)

Αφότου προηγήθηκε αξιολόγηση σχετικά με τον γραμματισμό στο σχολείο, επινοήθηκε ο διαγωνισμός φωτογραφίας «Extreme Reading» ως μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου γραμματισμού για να βοηθήσει στην αύξηση του

προφίλ της ανάγνωσης και να προωθήσει την απόλαυση της

ανάγνωσης.

Το προσωπικό θεώρησε σημαντικό να εμπλέξει όλα τα παιδιά στο διαγωνισμό φωτογραφίας, ανεξάρτητα από την ηλικία και την αναγνωστική ικανότητα. Τα παιδιά κλήθηκαν να διαβάσουν

σε ασυνήθιστα μέρη, συνδέοντας, όπου ήταν εφικτό, το βιβλίο που διάβαζαν με την τοποθεσία ή τη δραστηριότητα. Οι γονείς κλήθηκαν να φωτογραφίσουν τα παιδιά, και στη συνέχεια

να υποβάλουν τις φωτογραφίες αυτοπροσώπως ή μέσω της πλατφόρμας μάθησης του σχολείου. Οι φωτογραφίες αναρτήθηκαν σε όλο το σχολείο, ενώ απονεμήθηκαν δωροκουπόνια για βιβλία ως βραβεία στους νικητές στο αρχικό επίπεδο, στο επίπεδο 1 και στο επίπεδο 2. Συνολικά, λήφθηκαν σαράντα τέσσερις συμμετοχές, αντιπροσωπευτικές όλων των επιπέδων και όλων των τάξεων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

(ΤΙ ΔΟΥΛΕΨΕ ΚΑΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ)

Ο αριθμός των εγγραφών έδειξε ότι τα παιδιά ήταν ενθουσιασμένα και ενεπλάκησαν με το πρόγραμμα.

Επίσης, το προσωπικό ανέφερε τα εξής:

- Μια αύξηση στις συζητήσεις που γίνονταν στο σχολείο και στην παιδική χαρά σχετικά με τον διαγωνισμό.
- Τα παιδιά και οι γονείς έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον για τις

φωτογραφίες.

- Τα παιδιά είχαν θετική στάση απέναντι στην ανάγνωση όταν λάμβαναν μέρος σε άλλες συναφείς δραστηριότητες.
- Αυξημένη δραστηριότητα στην πλατφόρμα μάθησης του σχολείου.
- Οι νικητές ήταν ευχαριστημένοι με τα δωροκουπόνια για βιβλία και απολάμβαναν να μοιράζονται τα νέα τους βιβλία με τον συντονιστή γραμματισμού και με άλλους μαθητές.

Το σχέδιο «Extreme Reading» αύξησε κατά πολύ την εμπλοκή στην ανάγνωση καθώς και το προφίλ της ανάγνωσης του σχολείου. Επίσης, ενθαρρύνθηκε η αύξηση των συζητήσεων σχετικών με την ανάγνωση. Η ενεργός συμμετοχή του προσωπικού, των παιδιών και των γονιών σε ένα ασυνήθιστο και συναρπαστικό πρόγραμμα ανάγνωσης φαίνεται να βοήθησε στην προώθηση και ενθάρρυνση της ανάγνωσης και ως εκ τούτου άλλες παρόμοιες δραστηριότητες έχουν ήδη προγραμματιστεί. Ωστόσο, τα μέλη του προσωπικού έχουν κατά νου την ανάγκη της συνεχούς ανάπτυξης του προγράμματος, προκειμένου να συνεχίσει με την ίδια δυναμική.

ΠΗΓΕΣ

National Literacy Trust (2008) Reading Connects Handbook: Building Whole---school reading communities. [online] Available from:

http://www.literacytrust.org.uk/assets/0000/0576/Handbook_primary.pdf [accessed 20 February 2012].

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ

(Ως μέρος του “Reading Champions” Programme)

**ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: Brewood CE Middle School
& National Literacy Trust**

**Η περιγραφή πραγματοποιήθηκε από τον εταίρο στο LiRe:
CARDET**

Χρόνος & Τόπος	Ηλικιακή ομάδα
2011 Stafford, UK	Μαθητές από το Brewood CE Middle school και γειτονικά δημοτικά σχολεία.

Σύντομη περιγραφή (εώς 200 λέξεις)

Μεγαλύτερα σε ηλικία αγόρια από το Brewood CE Middle School στο Stafford δούλεψαν καταπληκτικά ως πρότυπα αναγνωστών για άλλους μαθητές σε τοπικά δημοτικά σχολεία, μέσω ενός καινοτόμου συνεργατικού προγράμματος, του «Reading Champions». Το συνεργατικό πρόγραμμα δημιουργήθηκε μέσα από μια σειρά συναντήσεων, η οποία εξέτασε την ενίσχυση των αναγνωστικών εμπειριών, τη συμμετοχή συγκεκριμένων αγοριών και τη στήριξη της διαδικασίας μετάβασης από σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπου τα παιδιά συνεχίζουν την εκπαίδευσή τους.

Τα μεγαλύτερα αγόρια επισκέπτονται αυτά τα δημοτικά σχολεία και αλληλεπιδρούν με τα μικρότερα παιδιά: ορισμένα κάνουν ατομική ανάγνωση, ορισμένα διαβάζουν σε μικρές ομάδες και άλλα αφηγούνται ιστορίες. Όλοι συζητούν για τα βιβλία, τους χαρακτήρες και τα κειμενικά είδη και ενθαρρύνονται να διαβάζουν για ευχαρίστηση. Τα μεγαλύτερα αγόρια κρατούν

σημειώσεις, ώστε να μπορούν να θυμηθούν τις δραστηριότητες που έχουν ολοκληρώσει με τους μικρότερους μαθητές και καταγράφουν τα ενδιαφέροντά τους. Στόχος τους είναι να εντείνουν το

διάλογο με τους μικρότερους μαθητές, να βρίσκουν πηγές από τη βιβλιοθήκη του σχολείου τους σύμφωνες με τα ενδιαφέροντα των παιδιών κ.ά. Τα μεγάλα αγόρια συναντιούνται στη βιβλιοθήκη του σχολείου τους κάθε μεσημέρι της Παρασκευής και συζητούν τα σχέδιά τους για το απόγευμα, πριν την αναχώρησή τους για το δημοτικό σχολείο. Ακολουθώντας, επιστρέφουν στο σχολείο τους για να συναντηθούν πάλι στη βιβλιοθήκη και να μιλήσουν για το πώς πήγαν οι συναντήσεις τους με τα μικρά παιδιά και να μοιραστούν καλές πρακτικές.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

(ΤΙ ΔΟΥΛΕΨΕ ΚΑΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ)

- Ο δανεισμός από τη βιβλιοθήκη του σχολείου στο Brewood CE Middle School αυξήθηκε από τη στιγμή που τα οχτάχρονα αγόρια έγιναν πρότυπα για τα μικρότερα

παιδιά.

- Πολλά από τα αγόρια απέκτησαν ανανεωμένο ενθουσιασμό για την εκπαίδευση τους.
- Υπήρξε μείωση του αριθμού των περιστατικών αρνητικής συμπεριφοράς μεταξύ των αγοριών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα.
- Ένας «πρωταθλητής ανάγνωσης» δήλωσε, «Συγκινούμαι όταν βοηθώ τα μικρότερα αγόρια με το διάβασμα επειδή τα βοηθώ σε κάτι που δεν μπορούν να κάνουν».
- Ένας μαθητής που λαμβάνει στήριξη από ένα «πρωταθλητή ανάγνωσης» είπε, «Ανυπομονώ να έρθουν τα μεγαλύτερα αγόρια να διαβάσουν μαζί μου και απογοητεύομαι όταν δεν είναι η σειρά μου". Ένας άλλος αναφέρει: «Λατρεύω να διαβάζω με τα μεγάλα αγόρια - είναι καλύτερο από οτιδήποτε άλλο κάνω».
- Το προσωπικό των δημοτικών σχολείων αντιμετώπισε το πρόγραμμα σαν μια θαυμάσια πρωτοβουλία. Ένας δάσκαλος σχολίασε: «Τα αγόρια είναι θαυμάσια με τα μικρότερα παιδιά και είναι τέλεια πρότυπα για όλη την τάξη. Η ενθάρρυνση και ο ενθουσιασμός τους με τους αναγνώστες είναι φανταστικά».
- Σ' αυτή την περίπτωση, το γεγονός ότι οι ήταν όλοι μεγαλύτερα αγόρια πιθανώς να συνέβαλε και στην

επιτυχή συμμετοχή των νεότερων αγοριών στην ανάγνωση. Οι στατιστικές δείχνουν ότι σε πολλές χώρες οι περισσότεροι διστακτικοί αναγνώστες είναι αγόρια.

- Η αλληλεπίδραση με τα μεγαλύτερα αγόρια /πρωταθλητές ανάγνωσης ευνοεί την απόλαυση της ανάγνωσης και βελτιώνει την ικανότητα ανάγνωσης και την αυτοπεποίθηση στην ανάγνωση στα μικρά παιδιά.
- Στο ίδιο παράδειγμα, η όλη διαδικασία βοήθησε την μετάβαση των μικρότερων μαθητών στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Τα έργα αυτά έχουν θετικές συνέπειες και για τα πιο μεγάλα παιδιά, εφόσον για αυτά ήταν μια ευκαιρία να μάθουν νέες δεξιότητες, να εμπνεύσουν τους συμμαθητές τους και να ενισχύσουν την αυτό-εκτίμησή τους.
- Γενικά, τέτοια προγράμματα αυξάνουν το προφίλ της ανάγνωσης και συμβάλλουν στη διαμόρφωση αναγνωστικής κουλτούρας.

ΠΗΓΕΣ

Case study --- Reading with the big boys. Downloaded from :

http://www.literacytrust.org.uk/partners_in_literacy/case_studies/filter/boys%20literacy

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΥΛΙΚΟ

Homepage of the National Literacy Trust:

<http://www.literacytrust.org.uk/>

**Κάποιοι τρόποι για να κάνετε το σχολείο σας
κοινότητα αναγνωστών**

Περιγραφή της Δραστηριότητας για Προώθηση Ανάγνωσης / Δράση

Αναγνωστική Πρόκληση

Η περιγραφή δημιουργήθηκε από τον εταίρο στο πρόγραμμα LiRe:
CARDET

Στόχοι	Τα παιδιά: • Να εμβαθύνουν σε συγκεκριμένα βιβλία και να μπου σε διάλογο με τα βιβλία και μεταξύ τους. • Να παίξουν δημιουργικά με τα βιβλία. • Να σχηματίσουν κοινότητες αναγνωστών.
Ηλικίες	• 6 – 12
Ιδανικός αριθμός συμμετεχόντων	• Δύο ομάδες παιδιών (π.χ. δύο τμήματα Δ' τάξης του ίδιου ή διαφορετικού σχολείου)
Διάρκεια	• 2 X 50'
Χώρος, υλικά και προεργασία	• Χώρος: βιβλιοθήκη, τάξη, βιβλιοπωλείο, αυλή ή και αλλού • Υλικά: δέκα βιβλία που έχουν επιλεγεί με τη σύμφωνη γνώμη όλων
Βήμα-προς-βήμα περιγραφή δράσης/ δραστηριότητας	1. Αρχικά όλα τα παιδιά διαβάζουν από ένα μέχρι δέκα βιβλία που έχουν επιλεγεί με τη σύμφωνη γνώμη όλων. Κάθε ομάδα παιδιών, αφού επιλέξει ένα βιβλίο, καταγράφει σε κάρτες μια σειρά από ερωτήσεις (ή δοκιμασίες). Όσο πιο διαφορετικές είναι, τόσο πιο διασκεδαστικό γίνεται το παιχνίδι.

Παράδειγμα από το βιβλίο της Sylvia Plath, *Η κουζίνα της κυρίας Τσέρι* (2003):

Οι κάρτες μπορούν να χωριστούν σε

Κάρτες μνήμης: π.χ. «Πώς λέγονται τα ξωτικά και τι δουλειά κάνουν;»

Κάρτες των γιατί: π.χ. «Γιατί παραπονιούνται οι συσκευές της κουζίνας;»

Κάρτες σχεδίων: π.χ. «Σχεδιάστε τα γλυκά που έκανε η κύρια Τσέρι»

Κάρτες αινιγμάτων: π.χ. «Τι είναι τετράγωνο στην κουζίνα και έχει μάτια;»

Κάρτες θεάτρου: π.χ. «Μιμηθείτε ένα πλυντήριο την ώρα που λειτουργεί»

2. Η πιο πάνω διαδικασία γίνεται με όλα τα βιβλία. Όταν ολοκληρωθούν οι κάρτες, οι ομάδες είναι έτοιμες να αντιμετωπίσουν η μία την άλλη σε μια «πρόκληση για ανάγνωση».
3. Κάθε φορά η ομάδα που παίζει επιλέγει κατηγορία και τραβάει μια κάρτα στην τύχη. Αν επιτύχει στην πρόκληση παίρνει ένα προσυμφωνημένο αριθμό πόντων.
4. Νικήτρια αναδεικνύεται η ομάδα που καταφέρνει να συγκεντρώσει τους περισσότερους βαθμούς. Το βραβείο μπορεί να είναι ένα βιβλίο (από αυτά του διαγωνισμού) για κάθε μέλος της νικήτριας ομάδας.

Σημειώσεις για συντονιστή δράσης/ δραστηριότητας	• Η δραστηριότητα μπορεί να διαφοροποιηθεί ως προς το θέμα και το βαθμό δυσκολίας, ανάλογα με την τάξη και την ηλικία των μαθητών. • Ιδανική δραστηριότητα για να αναπτυχθούν σχέσεις συνεργασίας μεταξύ των μαθητών, ενώ επίσης βοηθά τα παιδιά να ανακαλύψουν τους θησαυρούς που κρύβουν τα βιβλία.
Εισηγήσεις για δραστηριότητες επέκτασης/ εμπάθουσας	Εναλλακτικά, εξίσου ενδιαφέρουσα δραστηριότητα είναι η πιο κάτω: • Επιλέγουμε ένα βιβλίο και τα παιδιά καλούνται να βρουν όλες τις παραλλαγές του συγκεκριμένου βιβλίου είτε από την βιβλιοθήκη του σχολείου, από το σπίτι τους. • Συγκεντρώνουμε όλες τις παραλλαγές ενός παραμυθιού, για παράδειγμα της Κοκκινোসκουφίτσας και μαζί με τα παιδιά τις συγκρίνουμε: • Ποιες λέξεις περιγράφουν την Κοκκινোসκουφίτσα; Τι κάνει ο λύκος στο παραμύθι; Πώς περιγράφεται; Πώς αντιδρά η κοκκινোসκουφίτσα; Τι γίνεται στο τέλος;
Αναγνώριση/ Ευχαριστίες	Παρόμοιες δραστηριότητες «αναγνωστικής πρόκλησης» σε επίπεδο σχολείων, περιγράφει και ο Ποσλανιέκ στην πηγή που επίσης παρατίθεται πιο κάτω. Στο βιβλίο του Μπράσερ που παρατίθεται πιο κάτω, ο συγγραφέας συζητά τόσο την παρούσα δραστηριότητα όσο και άλλες συναφείς με τις οποίες μπορούμε να ανάγουμε το βιβλίο από πηγή μάθησης

	σε πηγή απόλαυσης. Το παράδειγμα για τις δοκιμασίες που αναφέρεται στη δραστηριότητα πάρθηκε από το βιβλίο της Sylvia Plath.
Πηγές	Brasseur, P. (2005). <i>1001 activités autour du livre: raconter, explorer, jouer, créer</i>. Paris: Casterman. Μπρασέρ, Φ. (2005). <i>1001 δραστηριότητες για να αγαπήσω το βιβλίο: διηγούμαι, ανακαλύπτω, παίζω, δημιουργώ</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο. Plath, S. (2003), <i>Η κουζίνα της κυρίας Τσέρι</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο. Poslaniek, C. (1990). <i>Donner le goût de lire</i>. Paris : Editions du Sorbier. Ποσλανιέκ, Κ. (1991). <i>Να δώσουμε στα παιδιά την όρεξη για διάβασμα</i>. Αθήνα: Καστανιώτη.

Περιγραφή της Δραστηριότητας για Προώθηση Ανάγνωσης / Δράση

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

Η περιγραφή δημιουργήθηκε από τον εταίρο στο πρόγραμμα LiRe:
CARDET

Στόχοι	• Τα παιδιά να έρθουν σε επαφή με πληθώρα βιβλίων. • Να ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με το βιβλίο και την ανάγνωση και να επικοινωνούν με τους άλλους στο πλαίσιο αναγνωστικών κοινοτήτων. • Να αναπτύξουν στρατηγικές επιλογής βιβλίων (να μπορούν δηλαδή να κάνουν μια επιλογή και να τη δικαιολογήσουν).
Ηλικίες	• 6 – 12
Ιδανικός αριθμός συμμετεχόντων	• 4 - 30
Διάρκεια	• 80' - 240'
Χώρος, υλικά και προεργασία	• Χώρος: Τάξη, βιβλιοθήκη ή και αλλού • Υλικά: Βιβλία από βιβλιοθήκη και από το σπίτι, χαρτονένια κουτιά, καρτέλες, μαρκαδόροι, υλικά για ζωγραφική, κολάζ, κ.ά.
Βήμα-προς-βήμα περιγραφή δράσης/ δραστηριότητας	1. Ο εμπνευστής δίνει σε κάθε ομάδα από ένα χαρτονένιο κουτί και τους λέει: «Το 2800 οι αρχαιολόγοι του μέλλοντος ανακαλύπτουν αυτό το κουτί. Ποια βιβλία θα θέλατε να βρουν μέσα;». 2. Τα παιδιά συζητούν στις ομάδες τους κι επιλέγουν από τη βιβλιοθήκη της τάξης ή του

	σχολείου τα βιβλία που πιστεύουν ότι πρέπει να διασωθούν. Ενθαρρύνουμε τα δίγλωσσα παιδιά να συμπεριλάβουν και βιβλία σε άλλες γλώσσες εκτός από την επίσημη γλώσσα του σχολείου. 3. Φτιάχνουν καρτέλες βιβλιοπαρουσιάσεων (με κείμενο και εικόνα) και τις τοποθετούν μαζί με τα βιβλία που έχουν επιλέξει στα κουτιά. 4. Στο μεταξύ ο εμπυχωτής περνά από τις ομάδες και ζητάει από τα παιδιά να υποστηρίξουν τις επιλογές τους: Γιατί θεωρούν ότι τα βιβλία που έχουν επιλέξει είναι σημαντικά; 5. Στη συνέχεια διακοσμούν τα κουτιά με υλικά ζωγραφικής, κολάζ, κ.ά. 6. Ακολούθως διοργανώνεται θεατρικό δρώμενο. Τα παιδιά μεταμφιέζονται σε αρχαιολόγους του μέλλοντος, ανακαλύπτουν τα κουτιά που είναι κρυμμένα κάπου στην αίθουσα, εκφράζουν συναισθήματα (απορία, έκπληξη, χαρά, αγωνία) και διατυπώνουν υποθέσεις, εκτιμήσεις, κ.λπ. 7. Τέλος, τα κουτιά με τα βιβλία μπορεί να πάνε σε παιδιά άλλης τάξης για να παίξουν κι αυτά μαζί τους ή μπορεί να παραμείνουν σε ειδική γωνιά της βιβλιοθήκης για περισσότερες δραστηριότητες μαζί τους.
Σημειώσεις για συντονιστή δράσης/ δραστηριότητας	• Είναι σημαντικό τα παιδιά να υποστηρίζουν με επιχειρήματα τις επιλογές τους. • Είναι επίσης σημαντικό με το πέρας της δραστηριότητας τα παιδιά να ενθαρρυνθούν να δανειστούν και να διαβάσουν κάποια από τα βιβλία που δεν έχουν διαβάσει.

Εισηγήσεις για δραστηριότητες επέκτασης/εμβάθυνσης	• Εναλλακτικά σενάρια θα μπορούσαν να είναι τα εξής: 1. Ποια βιβλία θα θέλατε να είχατε οπωσδήποτε μαζί σας αν ήσασταν ναυαγοί σ' ένα έρημο νησί; 2. Ποια βιβλία θα έπρεπε να μεταφέρει ένα διαστημόπλοιο με αποστολή την αναζήτηση άλλων πολιτισμών;
Αναγνώριση/Ευχαριστίες	Οι ιδέες που καταγράφονται εδώ προέρχονται από το Αρτζανίδου et al (2011).
Πηγές	Αρτζανίδου, Ε., Γουλής, Δ., Γρόσδος, Σ. & Καρακίτσιος Α. (2011). <i>Παιχνίδια Φιλαναγνωσίας και Αναγνωστικές Εμπυχώσεις</i> . Αθήνα: Gutenberg.

Περιγραφή της Δραστηριότητας για Προώθηση Ανάγνωσης / Δράση

Αστείες Αφίσες για την Απόλαυση της Ανάγνωσης

Η περιγραφή δημιουργήθηκε από τον εταίρο στο πρόγραμμα LiRe:
CARDET

Στόχοι	• Τα παιδιά να νιώσουν και να μεταδώσουν την απόλαυση της ανάγνωσης.
Ηλικίες	• 6 – 12
Ιδανικός αριθμός συμμετεχόντων	• 1 – 30
Διάρκεια	• 80'
Χώρος, υλικά και προεργασία	• Χώρος: βιβλιοθήκη, τάξη, βιβλιοπωλείο, αυλή ή και αλλού

	• Υλικά: Νερομπογιές, μαρκαδόροι, χαρτόνια μεγάλων διαστάσεων
Βήμα-προς-βήμα περιγραφή δράσης/ δραστηριότητας	Με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού τα παιδιά μπορούν να δημιουργήσουν πολύ διασκεδαστικές και «έξυπνες» αφίσες που να ξυπνούν τη διάθεση για διάβασμα. 1. Χωρίζουμε τα παιδιά σε δύο ομάδες. 2. Η μια ομάδα βρίσκει όσο περισσότερες ιδέες μπορεί σχετικά με τρελλά και αστεία άτομα/ζώα/όντα που διαβάζουν. Η άλλη ομάδα φαντάζεται όσο περισσότερους περίεργους και τρελλούς τόπους για ανάγνωση μπορεί. Όσο πιο τρελές και αστείες ακούγονται αυτές οι ιδέες, τόσο το καλύτερο. 3. Ιδέες μπορούν να ψάξουν και μέσα από βιβλία. Παραδείγματα: Πρόσωπα: ένα πράσινο ποντίκι, ένα τέρας με δύο κεφάλια, μια χνουδωτή αρκούδα, ένα φάντασμα, κ.λπ Τόποι: πάνω στο ράφι, μέσα σε μια γλάστρα, μέσα σε ένα διαστημόπλοιο, στην τουαλέτα, πάνω σε ένα λουλούδι, κ.λπ. 4. Ο κάθε μαθητής επιλέγει ένα «πρόσωπο» και έναν «τόπο». Παράδειγμα: Μια κότα που διαβάζει μέσα σ' ένα διαστημόπλοιο, ένα μικροσκοπικό τέρας με

	δύο κεφάλια που διαβάζει μέσα σε μια γλάστρα, κ.ά. 5. Τα παιδιά φτιάχνουν τις αφίσες, ζωγραφίζοντας σε μεγάλα χαρτόνια την αστεία εικόνα και γράφοντας με μεγάλα γράμματα ένα σλόγκαν για την απόλαυση που μπορεί να προσφέρει ένα καλό βιβλίο. 6. Οι αφίσες τοποθετούνται στην τάξη, στη βιβλιοθήκη του σχολείου, στους διαδρόμους και σε άλλους χώρους του σχολείου ή της κοινότητας.
Σημειώσεις για συντονιστή δράσης/ δραστηριότητας	• Η δημιουργία διασκεδαστικών αφισών για τη γωνιά της ανάγνωσης ή τη βιβλιοθήκη από τα ίδια τα παιδιά, τους δίνει ένα αίσθημα οικειότητας και ικανοποίησης. • Τα παιδιά νιώθουν σημαντικά εμπλέκονται σε δραστηριότητες που διεγείρουν τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους.
Εισηγήσεις για δραστηριότητες επέκτασης/εμβάθυνσης	• Φωτορεπορτάζ: Αναγνώστες στην πόλη Αναγνώστες βρίσκονται παντού. Στα πάρκα, στα καφέ, στα λεωφορεία. Τα παιδιά καλούνται να κυνηγήσουν αναγνώστες στην πόλη και να τους αποθανατίσουν με τη φωτογραφική μηχανή. Έπειτα αναρτούν τις φωτογραφίες σε σημεία μέσα ή έξω από τη βιβλιοθήκη του σχολείου ή στη γωνιά της ανάγνωσης στην τάξη. Οι φωτογραφίες μπορεί να αναρτηθούν και στην ιστοσελίδα του σχολείου.
Αναγνώριση/	Στο βιβλίο του Μπράσερ (2005) που παρατίθεται πιο

Ευχαριστίες	κάτω, ο συγγραφέας συζητά τόσο την παρούσα δραστηριότητα όσο και άλλες συναφείς με τις οποίες μπορούμε να ανάγουμε το βιβλίο από πηγή μάθησης σε πηγή απόλαυσης.
Πηγές	Brasseur, P. (2005). <i>1001 activités autour du livre: raconter, explorer, jouer, créer</i>. Paris: Casterman. Μπρασέρ, Φ. (2005). <i>1001 δραστηριότητες για να αγαπήσω το βιβλίο: διηγούμαι, ανακαλύπτω, παίζω, δημιουργώ</i>. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Περιγραφή της Δραστηριότητας για Προώθηση Ανάγνωσης / Δράση

Χρυσό Ράφι Βιβλιοπροτάσεων

Η περιγραφή δημιουργήθηκε από τον εταίρο στο πρόγραμμα LiRe:
CARDET

Στόχοι	• Να ενισχυθεί το προφίλ της ανάγνωσης μέσα στην κοινότητα. • Τα μέλη του προσωπικό να λειτουργούν ως πρότυπα για τη δια βίου ανάγνωση. • Τα παιδιά να νιώσουν την ανάγκη να διαβάσουν συγκεκριμένα βιβλία που συνάντησαν κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων LiRe.
Ηλικίες	• 6 – 12
Ιδανικός αριθμός συμμετεχόντων	• 15 - 30
Διάρκεια	• Καθ'όλη τη διάρκεια του σχολικού χρόνου.
Χώρος, υλικά και προεργασία	• Χώρος: Αίθουσα διδασκαλίας ή βιβλιοθήκη • Υλικά: ράφι μπογιατισμένο χρυσό, επιλεγμένα βιβλία

Βήμα-προς-βήμα περιγραφή δράσης/ δραστηριότητας	1. Ο δάσκαλος/βιβλιοθηκάριος τοποθετεί ένα καινούριο ράφι στην τάξη ή στην βιβλιοθήκη, αλλά δεν εξηγεί τη χρήση του. 2. Την επόμενη μέρα μογιατζίζει το ράφι χρυσό. 3. Την επόμενη μέρα αναρτά μια ετικέτα που αναγράφει «Το Χρυσό Ράφι Βιβλιοπροτάσεων». 4. Όταν η περιέργεια των μαθητών φθάνει στο αποκορύφωμα, τοποθετεί γύρω στα 10 αγαπημένα του/της βιβλία κατάλληλα για τις ηλικίες αυτές και εξηγεί στους μαθητές τι είναι αυτό. 5. Ο δάσκαλος/βιβλιοθηκάριος γράφει ένα προσωπικό σημείωμα σε κάθε ένα από τα προτεινόμενα βιβλία, εξηγώντας στους μαθητές γιατί το έβαλε στο ράφι. 6. Δημιουργείται ειδικός δανειστικός κατάλογος 7. Δεδομένου ότι το ράφι θα αδειάσει γρήγορα, ο εκπαιδευτικός / βιβλιοθηκονόμος συνεχίζει να προσθέτει διάφορα βιβλία: π.χ. βιβλία με αφιερώσεις, βιβλία από αγαπημένους συγγραφείς ή που ανήκουν στο αγαπημένο του είδος, κλπ.
Σημειώσεις για συντονιστή δράσης/ δραστηριότητας	• Ο δάσκαλος/ βιβλιοθηκονόμος μπορεί να κρατήσει στο ράφι κάποια από τα αγαπημένα του/της παιδικά βιβλία. • Όσον αφορά τα υπογραμμένα βιβλία, ο δάσκαλος μπορεί να βγάλει φωτογραφία τον συγγραφέα και να την κολλήσει στο βιβλίο. • Βιβλία που έχουν προσωπική αξία για τον δάσκαλο/βιβλιοθηκονόμο θα μπορούσαν επίσης να τοποθετηθούν στο «Χρυσό Ράφι Βιβλιοπροτάσεων».

	• Το ράφι θα μπορούσε να ονομάζεται και διαφορετικά: π.χ. «Το Ράφι με τους του θησαυρούς του κ. Β» κλπ.
Προτεινόμενες ενέργειες/δραστηριότητες	• Ο δάσκαλος/βιβλιοθηκονόμος θα μπορούσε ν'αγοράσει για το ράφι και νέα βιβλία με σκληρό εξώφυλλο.
Αναγνώριση/ Ευχαριστίες	Η ιδέα προσαρμόστηκε από το Layne (2009).
Πηγές	Layne, S. L. (2009). <i>Igniting a Passion for Reading: Successful Strategies for Building Lifetime Readers</i> . Portland, Maine: Stenhouse Publishers.

Περιγραφή της Δραστηριότητας για Προώθηση Ανάγνωσης / Δράση

ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΓΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ Ή ΗΡΩΑ

Η περιγραφή δημιουργήθηκε από τον εταίρο στο πρόγραμμα LiRe:
CARDET

Στόχοι	• Τα παιδιά να εμβαθύνουν σε κάποιο λογοτεχνικό έργο και/ή συγγραφέα και να τα παρουσιάζουν στους υπόλοιπους. • Παίζουν με ένα βιβλίο χρησιμοποιώντας τις ΤΠΕ
Ηλικίες	• 9 – 12
Ιδανικός αριθμός συμμετεχόντων	• 1 - 30
Διάρκεια	• 2 X 80'
Χώρος, υλικά και προεργασία	• Χώρος: Εργαστήρι Η/Υ, τάξη ή βιβλιοθήκη
Βήμα-προς-βήμα περιγραφή δράσης/ δραστηριότητας	1. Κάθε ομάδα επιλέγει από ένα έτοιμο κατάλογο ένα συγγραφέα, ποιητή ή ήρωα που έχει ταξιδέψει ή ταξιδεύει σε διάφορα μέρη (π.χ. το Σεφέρη ή τον Phileas Fogg από το <i>Ο γύρος του κόσμου σε 80 μέρες</i>). 2. Αντιγράφουν από το διαδίκτυο στο PowerPoint ένα κατάλληλο πολιτικό χάρτη (Παγκόσμιο, Ευρώπης, κάποιας χώρας, μιας πόλης, κ.λπ.). 3. Σημειώνουν με βελάκια (INSERT>SHAPES) τις τοποθεσίες στις οποίες έχει βρεθεί ο ήρωας/ συγγραφέας/ ποιητής.

	4. Στη συνέχεια, συνδέουν το κάθε βελάκι (δεξί κλικ>HYPERLINK) με άλλη παρουσίαση PowerPoint το οποίο ρωτά τον χρήστη ερωτήσεις όπως «Γιατί ήρθε εδώ ο ήρωας;» ή «Πότε έζησε εδώ ο ποιητής;» «Σε ποια χώρα βρίσκεται αυτή η πόλη;» κ.ο.κ. Στην ίδια παρουσίαση δίνονται και οι σωστές απαντήσεις (είτε κατευθείαν, είτε με κάποιο παιγνιώδη τρόπο). 5. Τέλος, οι ομάδες ανταλλάζουν θέσεις και παίζουν με τους χάρτες που έφτιαξαν οι άλλες ομάδες. 6. Οι παρουσιάσεις αναρτώνται και στην ιστοσελίδα του σχολείου.
Σημειώσεις για συντονιστή δράσης/ δραστηριότητας	• Τα παιδιά ενθαρρύνονται να κάνουν ακόμα πιο ενδιαφέροντες τις παρουσιάσεις τους προσθέτοντας εικόνες, φωτογραφίες, ήχους, μουσική, βίντεο, animation, κ.λπ.
Εισηγήσεις για δραστηριότητες επέκτασης/ εμπάθουσας	• Η δραστηριότητα μπορεί εύκολα να αποκτήσει διαθεματικό χαρακτήρα και να αξιοποιηθεί σε μαθήματα όπως Γεωγραφία, Ιστορία, κ.ά.
Αναγνώριση/ Ευχαριστίες	Η δραστηριότητα είναι διασκευή δραστηριότητας που αναφέρεται στο Merényi et al (2010).
Πηγές	Merényi, Á. et al (2010). <i>101 Ιδέες για Πρωτοπόρους Εκπαιδευτικούς</i>. Μτφρ. Γιάννα Σκαρβέλη. Αθήνα: Microsoft.

Περιγραφή της Δραστηριότητας για Προώθηση Ανάγνωσης / Δράση

ΤΕΥΧΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ

Η περιγραφή δημιουργήθηκε από τον εταίρο στο πρόγραμμα LiRe:
CARDET

Στόχοι	• Τα παιδιά εμβαθύνουν σε ένα λογοτεχνικό κείμενο και ταυτίζονται με τους ήρωές του. • Παίζουν με τα βιβλία χρησιμοποιώντας τις ΤΠΕ. • Τα παιδιά αλληλεπιδρούν στο πλαίσιο αναγνωστικών κοινοτήτων.
Ηλικίες	• 9 – 12
Ιδανικός αριθμός συμμετεχόντων	• Όλα τα παιδιά και το προσωπικό του σχολείου
Διάρκεια	• 2 X 80'
Χώρος, υλικά και προεργασία	• Χώρος: Τάξη ή Εργαστήρι Η/Υ • Υλικά: Η/Υ, εκτυπωτής, Microsoft Publisher
Βήμα-προς-βήμα περιγραφή δράσης/ δραστηριότητας	1. Τα παιδιά γράφουν, επεξεργάζονται, σελιδοποιούν και τυπώνουν τη δική τους εφημερίδα, χρησιμοποιώντας και επινοώντας ειδήσεις εμπνευσμένες από λογοτεχνικό βιβλίο που έχουν διαβάσει. 2. Αφού έχουν διαβάσει και συζητήσει το λογοτεχνικό έργο, φέρνουν στην τάξη εφημερίδες και μελετούν τις διαφορετικές σελίδες μιας εφημερίδας και τα είδη των κειμένων που δημοσιεύονται στο κάθε μέρος

της εφημερίδας.

3. Το κάθε παιδί ή ομάδα παιδιών αναλαμβάνει να παράξει κι ένα κείμενο ή σελίδα για αυτή την ξεχωριστή εφημερίδα.
4. Κάποια παραδείγματα/ επιλογές για την εφημερίδα είναι:
  - πρωτοσέλιδο (πιο σημαντικές ειδήσεις, περιεχόμενα, διαφήμιση θεμάτων επόμενου τεύχους)
  - σελίδα με εσωτερικές ειδήσεις (π.χ. για την «Κοκκινোসκουφίτσα» ειδήσεις από το δάσος)
  - σελίδα με εξωτερικές ειδήσεις (π.χ. ειδήσεις από την πόλη)
  - αθλητικά (π.χ. αγώνας δρόμου μεταξύ Κοκκινোসκουφίτσας και Λύκου, αγώνες σκοποβολής για τους κυνηγούς, κ.λπ.)
  - τέχνες (π.χ. η έκθεση ζωγραφικής της Γιαγιάς και του Κακού Λύκου)
  - οικονομία
  - μικρές αγγελίες
  - κοινωνικά-κοσμικά
  - επιστημονικά θέματα
  - δελτίο καιρού
  - επιστολές αναγνωστών
5. Τα παιδιά μπορούν να σαρώσουν εικόνες από το βιβλίο για να συμπεριληφθούν στην εφημερίδα ή μπορούν να δημιουργήσουν τα ίδια κατάλληλες εικόνες.
6. Κάθε ομάδα δημιουργεί μια σελίδα στο Publisher. Στη συνέχεια, εκπρόσωποι της κάθε ομάδας σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό ενώνουν τις σελίδες σε ένα κείμενο.
7. Η εφημερίδα μπορεί να παρουσιαστεί ή/και να διατεθεί σε άλλες τάξεις.

	8. Τεύχη της εφημερίδας τοποθετούνται και στη βιβλιοθήκη της τάξης και του σχολείου, ίσως δίπλα από το βιβλίο στο οποίο αναφέρεται.
Σημειώσεις για συντονιστή δράσης/ δραστηριότητας	Είναι σημαντικό τα παιδιά να αλληλεπιδράσουν και με συμμαθητές και προσωπικό εκτός της τάξης τους.
Εισηγήσεις για δραστηριότητες επέκτασης/ εμβάθυνσης	- ΔΕΛΤΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ: Με παρόμοιο τρόπο, οι μαθητές μπορεί να δημιουργήσουν δελτίο ειδήσεων βασισμένο στους χαρακτήρες και τα γεγονότα του βιβλίου (Wilhelm, 1997). - Τα παιδιά θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν την εφημερίδα τους ως μια μορφή βιβλιοπαρουσίασης σε άλλα παιδιά. - Οι εφημερίδες θα μπορούσαν να σταλούν και στους γονείς ή να τεθούν στη διάθεση των επισκεπτών στους χώρους υποδοχής του σχολείου.
Αναγνώριση/ Ευχαριστίες	Η δραστηριότητα είναι διασκευή δραστηριότητας που αναφέρεται στο Merényi et al (2010) και Wilhelm (1997).
Πηγές	Merényi, Á. et al (2010). <i>101 Ιδέες για Πρωτοπόρους Εκπαιδευτικούς</i>. Μτφρ. Γιάννα Σκαρβέλη. Αθήνα: Microsoft. Wilhelm, J. D. (1997). <i>You gotta be the book</i>. New York: Teachers College Press.

Περιγραφή της Δραστηριότητας για Προώθηση Ανάγνωσης / Δράση

Ενδιαφέρουσες τσάντες με τους γονείς στο σχολείο

Στόχοι	• Τα παιδιά να αναπτύξουν δεξιότητες αφήγησης και ομιλίας. • Τα παιδιά να αναπτύξουν μια κουλτούρα ανάγνωσης σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο. • Να παρακινήσει και να εμπνεύσει οικογένειες, να διαβάζουν και να ενθαρρύνουν τα παιδιά τους να κάνουν το ίδιο.
Ηλικίες	• 4 – 7
Ιδανικός αριθμός συμμετεχόντων	• 15 – 25
Διάρκεια	• 6 X 40' συναντήσεις, πέραν των 6 βδομάδων
Χώρος, υλικά και προεργασία	<u>Περιβάλλον:</u> Βιβλιοθήκη, «Δωμάτιο για γονείς» εάν είναι διαθέσιμο στο σχολείο ή στην τάξη. <u>Υλικά:</u> 6 παραμύθια, επιλέγεται ένα για κάθε θέμα. • Η «ενδιαφέρουσα τσάντα», για κάθε ιστορία περιέχει βοηθήματα που επιλέγονται από το προσωπικό ή/και τους γονείς. • Ποικιλία από παιχνίδια με κάρτες, bingo, μαριονέτες, μαλακά παιχνίδια, μεγάλα βιβλία, χαρτί ζωγραφικής και κραγιόν, κατάλληλα για κάθε ιστορία. • Ένα ντοσιέ, περιέχει αντίγραφο της ιστορίας, βοηθητικές κάρτες για τους γονείς κα ένα

	παιχνίδι που θα δοθεί σε κάθε παιδί με την ολοκλήρωση της δραστηριότητας. • Πιστοποιητικό συμμετοχής, για κάθε παιδί και γονέα, που θα δοθούν στην γιορτή στο τέλος του προγράμματος. <u>Προετοιμασία:</u> • Οι εκπαιδευτικοί επιλέγουν 6 θέματα, ένα για κάθε βδομάδα, π.χ. τρόφιμα, ρούχα, ο εαυτός μου, αποκριές, τα ζώα, κ.λπ. • Ένα παραμύθι επιλέγεται για κάθε θέμα, π.χ. <i>Μια πολύ πεινασμένη κάμπια</i>, του Eric Carle (τρόφιμα) και τοποθετείται στην τσάντα • Ετοιμάζονται βοηθήματα για τις ιστορίες και τοποθετούνται στις «ενδιαφέρουσες τσάντες» (π.χ. μαριονέτες, μαλακά παιχνίδια, εικόνες σε μεγέθυνση) • Ετοιμάζονται και τοποθετούνται δραστηριότητες για κάθε ιστορία (π.χ. πάζλ, παιχνίδια με κάρτες, Τόμπολα, κ.λπ.) • Οι ημερομηνίες και ώρες για κάθε συνεδρίαση αποφασίζονται και ενημερώνονται οι γονείς. • Η θεματολογία επεξηγείται στους γονείς κατά τη συνάντηση: ○ Περιγράφονται το περιεχόμενο και οι στόχοι του προγράμματος ○ Συζητούνται τα θέματα και οι δραστηριότητες του προγράμματος και ανατίθενται ρόλοι και υπευθυνότητες
Βήμα-προς-βήμα περιγραφή δράσης/	Οι γονείς συγκεντρώνονται στην τάξη την ώρα και μέρα που προκαθορίστηκε.

δραστηριότητας

- Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει τις «ενδιαφέρουσες τσάντες» (βλέπε πιο πάνω)
- Ο εκπαιδευτικός διαβάζει την ιστορία στα παιδιά και οι γονείς παρακολουθούν.
- Ακολουθεί ομαδική εργασία με τους γονείς.
- Τα παιδιά εργάζονται σε ομάδες των τεσσάρων/πέντε, π.χ:
  1. Στην ομάδα ένα, τα παιδιά ζωγραφίζουν μια εικόνα από την ιστορία και τη συζητούν με τους γονείς.
  2. Στην ομάδα δύο, τα παιδιά συζητούν την ιστορία/την επαναλαμβάνουν/ απαντούν απλές ερωτήσεις που κάνουν οι γονείς.
  3. Στην ομάδα τρία, τα παιδιά παίζουν ένα παιχνίδι που σχετίζεται με το θέμα του βιβλίου, π.χ. τόμπολα με εικόνες.
  4. Στην ομάδα τέσσερα, τα παιδιά υποδύονται ρόλους, π.χ. «Ας πάμε για ψώνια», για το θέμα τροφή.
- Οι γονείς παραμένουν στο ίδιο σημείο ενώ τα παιδιά μετακινούνται μεταξύ των δραστηριοτήτων.
- Μετά από 40 λεπτά η συνάντηση ολοκληρώνεται και ευχαριστούμε τους γονείς και τα παιδιά.
- Μπορούν να συναντηθούν πάλι την επόμενη βδομάδα. Συνολικά, πραγματοποιούνται έξι συναντήσεις/ενότητες.
- Με την ολοκλήρωση και των έξι ενοτήτων, οργανώνεται μικρό πάρτι και απονέμονται πιστοποιητικά στα παιδιά και γονείς.
- Οι γονείς ενθαρρύνονται να δημιουργήσουν και να πάρουν στο σπίτι μια «ενδιαφέρουσα

	τσάντα» για να τη χρησιμοποιήσουν με τα παιδιά τους.
Σημειώσεις για συντονιστή δράσης/ δραστηριότητας	• Προγραμματίστε πολύ καλά από την αρχή, έτσι ώστε να υπάρχουν οι πληροφορίες και πόροι. • Ξεκαθαρίστε από την αρχή τους ρόλους και τις υπευθυνότητες. • Να γίνει εξοικείωση των γονέων με τις πληροφορίες και υλικά που θα χρησιμοποιηθούν πριν από κάθε συνάντηση. • Οι τάξεις με λιγότερα παιδιά δουλεύουν καλύτερα. • Βεβαιωθείτε ότι όλες οι συνεδρίες είναι διασκεδαστικές και απολαυστικές! • Καλωσορίστε τα μικρότερα παιδιά αν τα φέρουν μαζί τους οι γονείς. • Μην ξεχάσετε να το γιορτάσετε με την ολοκλήρωση του προγράμματος. Κάντε πάρτι και απονέμετε βραβεία και πιστοποιητικά.
Εισηγήσεις για δραστηριότητες επέκτασης/ εμβάθυνσης	• Είναι σημαντικό να ενθαρρύνονται οι γονείς να κάνουν παρόμοιες δραστηριότητες με τα παιδιά τους στο σπίτι.
Αναγνώριση/ Ευχαριστίες	• Αναπτύχθηκε από το προσωπικό και τους μαθητές του St. Vincent's Convent Primary School, Ireland.
Πηγές	St. Vincent's Convent Primary School, St. Mary's Road, Cork (Ireland).

Περιγραφή της Δραστηριότητας για Προώθηση Ανάγνωσης / Δράση

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Η περιγραφή δημιουργήθηκε από τον εταίρο στο πρόγραμμα LiRe:
CARDET

Στόχοι	• Να έρθουν σε επαφή με πληθώρα βιβλίων. • Να ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με το βιβλίο και την ανάγνωση και να επικοινωνούν με τους άλλους στο πλαίσιο αναγνωστικών κοινοτήτων. • Να αναπτύξουν στρατηγικές επιλογής βιβλίων (να μπορούν δηλαδή να κάνουν μια επιλογή και να τη δικαιολογήσουν). • Τα παιδιά να αξιοποιούν τις ΤΠΕ για να εκφράζουν και να μοιράζονται τις απόψεις τους για το βιβλίο και τη λογοτεχνία. • Να εξοικειωθούν με τους χώρους και τις χρήσεις της βιβλιοθήκης.
Ηλικίες	• 9 – 12
Ιδανικός αριθμός συμμετεχόντων	• 15 - 30
Διάρκεια	• 80'
Χώρος, υλικά και προεργασία	• Χώρος: Εργαστήρι Η/Υ, τάξη ή βιβλιοθήκη
Βήμα-προς-βήμα περιγραφή δράσης/ δραστηριότητας	1. Τα παιδιά χρησιμοποιούν τη μηχανή αναζήτησης κάποιου διαδικτυακού βιβλιοπωλείου για να εντοπίσουν ενδιαφέροντα βιβλία. 2. Μπορεί να εργαστούν σε ζευγάρια ή

	ομάδες. Η κάθε ομάδα αναζητά βιβλία συγκεκριμένης κατηγορίας, συγγραφέα, θεματολογίας, κ.λπ. 3. Αντιγράφουν σε κείμενο Word τις πληροφορίες και περιλήψεις των βιβλίων που θα ήθελαν να διαβάσουν. 4. Στο τέλος η κάθε ομάδα παρουσιάζει και υποστηρίζει τις επιλογές της. 5. Τα παιδιά αναζητούν τα βιβλία στη βιβλιοθήκη της τάξης ή του σχολείου και σημειώνουν ποια απουσιάζουν από αυτήν. 6. Σχηματίζεται μια λίστα με βιβλία τα οποία εισηγούμαστε για αγορά από το σχολείο ή τη βιβλιοθήκη.
Σημειώσεις για συντονιστή δράσης/ δραστηριότητας	• Αν υπάρχει ηλεκτρονικός κατάλογος/μηχανή αναζήτησης βιβλίων της βιβλιοθήκης, καλό είναι να αξιοποιηθεί. • Η συνεργασία βιβλιοθηκονόμου-εκπαιδευτικού στη συγκεκριμένη δραστηριότητα ενδείκνυται.
Εισηγήσεις για δραστηριότητες επέκτασης/εμβάθυνσης	• Παρόμοιες λίστες με προτεινόμενα προς αγορά ή ανάγνωση βιβλία μπορούν να σχηματιστούν και με άλλους τρόπους από τα παιδιά.
Αναγνώριση/ Ευχαριστίες	Η δραστηριότητα είναι διασκευή-επέκταση δραστηριότητας που αναφέρεται σε συντομία στο Παπαδάτος (2009).
Πηγές	Παπαδάτος, Γ.Σ. (2009). <i>Παιδικό βιβλίο και φιλαναγνωσία: Θεωρητικές αναφορές και προσεγγίσεις: Δραστηριότητες</i>. Αθήνα: Πατάκη.

Περιγραφή της Δραστηριότητας για Προώθηση Ανάγνωσης / Δράση

ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Η περιγραφή δημιουργήθηκε από τον εταίρο στο πρόγραμμα LiRe:
CARDET

Στόχοι	• Τα παιδιά να βιώσουν και να μεταδώσουν τη χαρά της ανάγνωσης. • Να ενισχύσουν το προφίλ της ανάγνωσης μέσα στην κοινότητα.
Ηλικίες	12-18
Ιδανικός αριθμός συμμετεχόντων	Μεγαλύτεροι μαθητές ως εθελοντές
Διάρκεια	1 ώρα

Χώρος, υλικά και προεργασία	Τόπος: σχολείο και σπίτι μειονεκτούντων παιδιών, ενήλικων ή ηλικιωμένων Απαραίτητα υλικά: μια συλλογή από ενδιαφέροντα βιβλία
Βήμα-προς-βήμα περιγραφή δράσης/ δραστηριότητας	1. Ο εθελοντής διαβάζει αρχικά ολόκληρο το βιβλίο. 2. Οι δάσκαλοι / βιβλιοθηκάριοι ακούνε τη μεγαλόφωνη ανάγνωση του εθελοντή και ελέγχουν τις δεξιότητες ανάγνωσης του εθελοντή. Κάνουν διορθώσεις ή δίνουν συμβουλές. 3. Μπορούν επίσης να μιλούν με τον εθελοντή για το πρόσωπο στο οποίο αυτό/αυτή θα διαβάζει. 4. Ο εκπαιδευτικός / βιβλιοθηκάριος παρουσιάζει τον εθελοντή στο ανάπηρο παιδί, ενήλικα ή ηλικιωμένο και τον συνοδεύει κατά τη διάρκεια της πρώτης συνεδρίασης. 5. Ο δάσκαλος / βιβλιοθηκάριος παρακολουθεί την επιλογή των βιβλίων και τη συνεργασία μεταξύ του εθελοντή και του μειονεκτούντος ατόμου.
Σημειώσεις για συντονιστή δράσης/ δραστηριότητας	• Είναι πολύ σημαντικό να επιλέξετε τον κατάλληλο εθελοντή για το παιδί, ενήλικα, ή ηλικιωμένο που επιλέγηκε. • Ο εθελοντής πρέπει να είναι ψυχικά προετοιμασμένος και να γνωρίζει πολύ καλά την κατάσταση του μειονεκτούντος ατόμου.
Επιπρόσθετες προτεινόμενες	• Ο εθελοντής μπορεί επίσης να αποτελέσει πηγή πληροφοριών για τα μειονεκτούντα άτομα, π.χ. σχετικά με τα κείμενα της βιβλιοθήκης, όχι μόνο παραδοσιακά αλλά και για τα πολυμεσικά (για

δράσεις/δραστηριότητες	παράδειγμα τα ακουστικά βιβλία).
Αναγνώριση / Ευχαριστίες	Δημόσια βιβλιοθήκη στο Ursus της Πολωνίας.
Πηγές	Public Library in Ursus http://bpursus.waw.pl

Περιγραφή της Δραστηριότητας για Προώθηση Ανάγνωσης / Δράση

ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΑ ΠΟΡΤΡΕΤΑ

Η περιγραφή δημιουργήθηκε από τον εταίρο στο πρόγραμμα LiRe:
CARDET

Στόχοι	• Τα παιδιά να ταυτιστούν με ήρωες και συγγραφείς ιστοριών. • Να παίξουν και να δημιουργήσουν με βιβλία στο πλαίσιο μιας αναγνωστικής κοινότητας, ανταλλάσσοντας απόψεις για διαφορετικά βιβλία και τους συγγραφείς τους.
Ηλικίες	• 6 – 12
Ιδανικός αριθμός συμμετεχόντων	• 4 - 30
Διάρκεια	• 80'
Χώρος, υλικά και προεργασία	• Χώρος: Τάξη / Βιβλιοθήκη σχολείου/ Αίθουσα τέχνης/ αλλού • Υλικά: χαρτί του μέτρου, χαρτί για παστέλ

	μεγέθους Α2, μαρκαδόροι, παστέλ και άλλα υλικά ζωγραφικής
Βήμα-προς-βήμα περιγραφή δράσης/ δραστηριότητας	1. Ο εμπυχωτής διαβάζει στα παιδιά μια σύντομη, άγνωστη ιστορία, χωρίς να τους δείξει κάποια εικόνα από το βιβλίο ή φωτογραφία της/του συγγραφέα (ούτε εξώφυλλο). 2. Τα παιδιά εκφράζουν προφορικά τις πρώτες τους αντιδράσεις. 3. Στη συνέχεια τα παιδιά εργάζονται σε ομάδες: Α' ΟΜΑΔΑ <u>ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟ ΠΟΡΤΡΕΤΟ ΤΗΣ/ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ</u> Τα παιδιά της πρώτης ομάδας εργάζονται καταρχήν ατομικά. Πρώτα τίθενται στα παιδιά ερωτήματα όπως: «Πώς φαντάζεστε την/τον συγγραφέα; Είναι γυναίκα ή άντρας; Νεαρός/ή ή ηλικιωμένος/η; Έχει μακριά ή κοντά μαλλιά; Μήπως είναι φαλακρός; έχει πράσινα, γαλάζια, καστανά μάτια; Φοράει γυαλιά; Έχει μουστάκι ή μούσι;» κ.λπ. Στη συνέχεια το κάθε παιδί ζωγραφίζει με κηρομπογιές σε μεγάλο χαρτόνι (κανσόν) το φανταστικό πορτρέτο της/του συγγραφέα. Τέλος, συζητούν, συγκρίνουν τα πορτρέτα τους, εξηγούν γιατί έχουν φανταστεί έτσι την/τον συγγραφέα. Β' ΟΜΑΔΑ <u>«ΟΛΟΣΩΜΗ» ΖΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΗΡΩΑ</u>

	Τα παιδιά εργάζονται ομαδικά. Συζητούν και καταγράφουν τα κύρια εξωτερικά χαρακτηριστικά του πρωταγωνιστή της ιστορίας. Επιλέγουν επίσης τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν για να τον ζωγραφίσουν. Στη συνέχεια ένα παιδί ξαπλώνει σε χαρτί μέτρου και τα υπόλοιπα σχεδιάζουν το περίγραμμά του. Με τα υλικά που έχουν επιλέξει παρεμβαίνουν στη σιλουέτα που σχηματίζεται για να την κάνουν να μοιάζει με τον ήρωα. Στο τέλος, όπως και τα παιδιά της Α' ομάδας, παρουσιάζουν τα έργα τους στους υπόλοιπους.
Σημειώσεις για συντονιστή δράσης	• Στη συνέχεια μπορεί να γίνει ένα «rotation» έτσι ώστε τα παιδιά να ασχοληθούν και με τα δύο είδη φανταστικών πορτρέτων.
Εισηγήσεις για δραστηριότητες επέκτασης/εμβάθυνσης	• Ως δραστηριότητα επέκτασης-εμβάθυνσης θα μπορούσε να ακολουθήσει σύγκριση των φανταστικών πορτρέτων με φωτογραφίες του/της συγγραφέα και εκδομένες εικονογραφικές εκδοχές του πρωταγωνιστή της ιστορίας. • Ακόμα καλύτερο θα ήταν αν τα παιδιά συνέχιζαν ένα project για την/τον συγγραφέα, μαθαίνοντας περισσότερα και προσκαλώντας την/τον για να γνωριστούν κι από κοντά.
Αναγνώριση/Ευχαριστίες	Οι δραστηριότητες είναι διασκευές δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο Αρτζανίδου et al (2011).
Πηγές	Αρτζανίδου, Ε., Γουλή, Δ., Γρόσδος, Σ. & Καρακίτσιος Α. (2011). <i>Παιχνίδια Φιλαναγνωσίας και Αναγνωστικές Εμπυχωσεις</i>. Αθήνα: Gutenberg.

Συμπεράσματα και εισηγήσεις από σχολεία που έχουν εφαρμόσει το πλαίσιο του *LiRe*

Με βάση το πλαίσιο Lifelong Readers, το CARDET και το Γ' Δημοτικό Σχολείο Μακεδονίτισσας συνεργάστηκαν για να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν πρόγραμμα προώθησης της φιλαναγνωσίας σε ολόκληρη σχολική μονάδα. Γενικός στόχος ήταν η βελτίωση των αναγνωστικών συνηθειών και συμπεριφορών των παιδιών, μέσα

από την ανάπτυξη κουλτούρας φιλαναγνωσίας και το σχηματισμό αναγνωστικών κοινότητων.

Το πρόγραμμα ξεκίνησε με την κατάρτιση του προσωπικού του σχολείου, η οποία κατάφερε να ενημερώσει τα μέλη του προσωπικού για το πρόγραμμα LiRe και για την αποτελεσματική προώθηση της φιλαναγνωσίας και να τους πείσει για τη σημασία της προώθησης της φιλαναγνωσίας σε επίπεδο σχολείου. Παράλληλα, κατά την κατάρτιση τα μέλη του προσωπικού εντόπισαν ανάγκες, καθόρισαν στόχους και σχεδίασαν ολοκληρωμένο σχέδιο προώθησης της φιλαναγνωσίας για το σχολείο τους. Επιπρόσθετα, η κατάρτιση έπεισε το σχολείο να κρατήσει και να αξιοποιήσει την κεντρική βιβλιοθήκη του σχολείου ως σημαντικό μέρος της προώθησης της φιλαναγνωσίας. Ένα γενικό συμπέρασμα σχετικά με την επιμόρφωση του προσωπικού του σχολείου είναι ότι οι εκπαιδευτικοί φάνηκαν να εκτιμούν τα εργαστήρια που οδηγούν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα και έχουν άμεσα αποτελέσματα και νόημα για τις καθημερινές τους πρακτικές.

Η κεντρική βιβλιοθήκη του σχολείου παίζει βασικό ρόλο στη διαμόρφωση της αναγνωστικής κουλτούρας στο σχολείο. Μετά την εφαρμογή του σχεδίου προώθησης της φιλαναγνωσίας, οι εκπαιδευτικοί συμφώνησαν σε τρία συγκεκριμένα στοιχεία που λειτούργησαν ιδιαίτερα καλά: (1) Η αυξημένη χρήση της βιβλιοθήκης, (2) Η εμπλοκή όλου του σχολείου και η ολοήμερη εκδήλωση που ήταν αφιερωμένη αποκλειστικά στο διάβασμα, και (3) η Ελεύθερη Εθελοντική Ανάγνωση (ΕΕΑ). Μια σύγκριση μεταξύ των προ- και μετα-αξιολογήσεων των αναγνωστικών συνηθειών, καθώς και η εξέταση δεδομένων από παρατηρήσεις, συνεντεύξεις και εστιασμένη συζήτηση, καταδεικνύουν βελτίωση των αναγνωστικών συνηθειών και στάσεων των μαθητών απέναντι στην ανάγνωση και τα βιβλία. Αυτή η αλλαγή μπορεί να μην είναι εντυπωσιακή, ή στον ίδιο βαθμό σε όλους τους τομείς, αλλά εξακολουθεί να είναι δείκτης σημαντικής προόδου.

Οι εκπαιδευτικοί συμπλήρωσαν επίσης ερωτηματολόγια στην αρχή και στο τέλος του προγράμματος, αξιολογώντας τις πρακτικές προώθησης της φιλιαναγνωσίας στο σχολείο. Τα στοιχεία από τις αξιολογήσεις αυτές και από άλλες πηγές (παρατηρήσεις, συνεντεύξεις, κ.λπ.) δείχνουν ότι οι ακόλουθοι τέσσερις τομείς βελτιώθηκαν σε σημαντικό βαθμό μέσα από την εφαρμογή του σχεδίου προώθησης της ανάγνωσης:

- Εμπλοκή όλου του προσωπικού
- Η προβολή της ανάγνωσης
- Εκδηλώσεις που αφορούν στη φιλιαναγνωσία
- Η συμμετοχή οργανώσεων και ενηλίκων από την κοινότητα

Οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν ότι ορισμένοι από τους στόχους-τομείς και σχεδιαζόμενες δραστηριότητες θα μπορούσαν να είναι πιο αποτελεσματικά και να συνεχίζονται πιο εντατικά. Την ίδια στιγμή, φαίνεται να πιστεύουν ότι ορισμένοι από τους στόχους τους δεν επιτεύχθηκαν επειδή το σχέδιο με το οποίο ξεκίνησαν ήταν υπερβολικά φιλόδοξο και υπερβολικό. Η έλλειψη χρόνου και οι πιέσεις του αναλυτικού προγράμματος είναι παράγοντες

που τείνουν να καθυστερούν περισσότερο την επίτευξη της φιλιαναγνωσίας από ορισμένους εκπαιδευτικούς ή το σχολείο στο σύνολό του. Παρά την πίεση χρόνου, οι εκπαιδευτικοί εξέφρασαν έντονα θετικές απόψεις σχετικά με την ανάγκη να συνεχιστεί η προώθηση της φιλιαναγνωσίας και κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους. Υπάρχουν τουλάχιστον δύο σημαντικές διαστάσεις σε αυτήν την άποψη: 1. Οι εκπαιδευτικοί αναγνώρισαν ότι η δημιουργία και διατήρηση μιας κουλτούρας φιλιαναγνωσίας δεν μπορεί να επιτευχθεί με ένα μόνο σχέδιο δράσης, αλλά χρειάζεται διαρκώς να καλλιεργείται από χρονιά σε χρονιά 2. Οι εκπαιδευτικοί αναγνώρισαν ότι η προώθηση της φιλιαναγνωσίας είναι σημαντική και αξίζει τον κόπο, ως εκ τούτου θα πρέπει να είναι μέρος των προσπαθειών του σχολείου χρόνο με το χρόνο. Τέλος, ο απώτερος στόχος είναι να γίνει το σχολείο μια ανεξάρτητη και αναπτυσσόμενη κοινότητα αναγνωστών, αλλά φαίνεται ότι τα πρώτα 1-2 χρόνια είναι απαραίτητα και η εξωτερική στήριξη από ειδικούς και άλλους οργανισμούς.

Περilhπτικά, από την ανάλυση των δεδομένων μπορούν να εξαχθούν 10 σημαντικά συμπεράσματα:

1. Η επιμόρφωση του προσωπικού ήταν πιο αποτελεσματική όταν περιλάμβανε επιδείξεις δραστηριοτήτων, κατέληγε σε συγκεκριμένα συμπεράσματα και είχε άμεσα αποτελέσματα και νόημα για τις καθημερινές τους πρακτικές.
2. Η συμμετοχή των δασκάλων στην αρχική αξιολόγηση και τον προσδιορισμό των αναγκών και των στόχων, τους κινητοποίησε, τόνωσε το ενδιαφέρον τους και τους έκανε να σκεφτούν για την ανάγνωση για ευχαρίστηση.
3. Αν όλοι οι εκπαιδευτικοί συμμετείχαν πιο ενεργά στη διαμόρφωση του συγκεκριμένου σχεδίου, τα αποτελέσματα θα ήταν ακόμη καλύτερα.
4. Η κεντρική βιβλιοθήκη του σχολείου διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της φιλαναγνωστικής κουλτούρας του σχολείου.
5. Τρία στοιχεία του σχεδίου προώθησης της φιλαναγνωσίας πήγαν ιδιαίτερα καλά: (i) η αυξημένη χρήση της βιβλιοθήκης, (ii) η ολόημερη εκδήλωση του σχολείου, που ήταν αφιερωμένη αποκλειστικά στην ανάγνωση και (iii) το ελεύθερο εθελοντικό διάβασμα (ΕΕΔ).
6. Τέσσερις περιοχές βελτιώθηκαν αισθητά μετά την εφαρμογή του σχεδίου: (i) η συμμετοχή ολόκληρου του προσωπικού, (ii) η προβολή της ανάγνωσης, (iii) οι εκδηλώσεις φιλαναγνωσίας και (iv) η εμπλοκή ενηλίκων και οργανισμών από την κοινότητα.
7. Η προώθηση της φιλαναγνωσίας είναι σημαντική, αξίζει τον κόπο, και θα πρέπει να είναι μέρος των προσπαθειών του σχολείου, κάθε χρόνο. Η δημιουργία και η διατήρηση μιας φιλαναγνωστικής κουλτούρας δεν μπορεί να επιτευχθεί μια κι έξω, αλλά χρειάζεται διαρκώς να διευρύνεται και να αναπτύσσεται.

8. Το αρχικό σχέδιο θα μπορούσε να ήταν πιο λεπτομερές, με πλήρη στοιχεία σχετικά για το τι ακριβώς θα γίνει, ποιος θα συμμετάσχει και πότε, κλπ.
9. Ένα νέο σχέδιο προώθησης της φιλανανγνωσίας στο ίδιο σχολείο θα ήταν περισσότερο εστιασμένο (να στοχεύει σε συγκεκριμένες περιοχές και ομάδες παιδιών), θα είχε λιγότερες στοχευόμενες περιοχές και θα περιελάμβανε πιο οργανωμένες και συστηματικές δραστηριότητες (που να πραγματοποιούνται τακτικά). Θα διατηρούσε επίσης όλα τα στοιχεία που λειτούργησαν καλά στο προηγούμενο σχέδιο.
10. Αν και ο απώτερος στόχος είναι το σχολείο να γίνει μια ανεξάρτητη και αναπτυσσόμενη αναγνωστική κοινότητα, φαίνεται ότι κατά τα πρώτα 1-2 χρόνια είναι απαραίτητη και η εξωτερική στήριξη.

«Όταν ζητήσαμε από τα παιδιά να διαβάζουν 10-15 λεπτά κάθε πρωί, τους άρεσε τόσο πολύ που έφεραν τα βιβλία τους και διάβαζαν ακόμα και την ώρα του διαλείμματος. Ήταν σα να είχαν εθιστεί στο διάβασμα».

«Έφεραν 3-4 βιβλία από το σπίτι και τα μοιράζονταν με τους φίλους τους το διάλειμμα. Ήταν πολύ ευχάριστο θέαμα που έδειχνε την απόλαυση του διαβάσματος».

(Δύο Δασκάλες που εφάρμοσαν
το πρόγραμμα στην Κύπρο)

**Ερωτηματολόγια και πίνακες που μπορείτε να
χρησιμοποιήσετε**

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΣΤΑΣΕΙΣ, ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ

Σημείωσε √ σε ό,τι ισχύει.

1. Φύλο:	☐ Αγόρι	☐ Κορίτσι

2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐ Ε΄	☐	☐
Τάξη:	Γ1΄	Γ2΄	Γ3΄	Δ1΄	Δ2΄		Στ1΄	Στ2΄

3. Σε ποιες γλώσσες μιλάτε στο σπίτι;	_____	_____	_____

4. Μου αρέσει να διαβάζω... (σημείωσε √ σε όσα σου αρέσει να διαβάζεις)

☐ ιστοσελίδες	☐ περιοδικά	☐ εφημερίδες	☐ ιστορίες με ρομπότ και διαστημόπλοια
☐ ποιήματα	☐ κόμικς	☐ εγκυκλοπαίδειες	☐ παραμύθια με πρίγκιπες και πριγκίπισσες
☐ ιστορίες με περιπέτειες	☐ ιστορίες με μαγικά	☐ ιστορίες από τη ζωή παιδιών	☐ βιβλία για να μαθαίνω και να ανακαλύπτω
☐ ιστορίες	☐ βιβλία για παλιές	☐ βιογραφίες	☐ (άλλο είδος βιβλίων - σημείωσε.)

μυστηρίου	εποχές και γεγονότα		

5. Στην τάξη διαβάζουμε σιωπηρά ο καθένας το βιβλίο του:

☐ ποτέ	☐ 2-3 φορές το χρόνο	☐ 1 φορά το μήνα	☐ 1 φορά τη βδομάδα	☐ κάθε μέρα

6. Στο σπίτι διαβάζω κάποιο βιβλίο που με ενδιαφέρει (όχι για μάθημα):

☐ ποτέ	☐ 2-3 φορές το χρόνο	☐ 1 φορά το μήνα	☐ 1 φορά τη βδομάδα	☐ κάθε μέρα

7. Δανείζομαι βιβλία από κάποια βιβλιοθήκη:

☐ ποτέ	☐ 2-3 φορές το χρόνο	☐ 1-2 φορές το μήνα	☐ 1-2 φορές τη βδομάδα	☐ κάθε μέρα

8. Στις διακοπές του καλοκαιριού διάβασα:

☐ 0 βιβλία	☐ 1-2 βιβλία	☐ 3-4 βιβλία	☐ 5-6 βιβλία	☐ περισσότερα από 6 βιβλία

9. Συζητώ με φίλους ή συγγενείς για κάτι που διάβασα στον ελεύθερο μου χρόνο:

☐ ποτέ	☐ 2-3 φορές το χρόνο	☐ 1-2 φορές το μήνα	☐ 1-2 φορές τη βδομάδα	☐ κάθε μέρα

10. Στο σπίτι μου μού διαβάζει ιστορίες ... (σημείωσε ✓ σε όσα ισχύουν)

☐ ο πατέρας	☐ η μητέρα	☐ ο αδελφός/η αδελφή	☐ (άλλο άτομο – σημείωσε _____)	☐ διαβάζω μόνος/μόνη μου

11. Στο σχολείο διαβάζω ιστορίες χρησιμοποιώντας ... (σημείωσε ✓ σε όσα ισχύουν)

☐ τον ηλεκτρονικό υπολογιστή	☐ το τάμπλετ (π.χ. iPad)	☐ το κινητό τηλέφωνο	☐ το διαδίκτυο	☐ δε χρησιμοποιώ τεχνολογία

12. Στο σπίτι διαβάζω ιστορίες χρησιμοποιώντας ... (σημείωσε ✓ σε όσα ισχύουν)

☐ τον ηλεκτρονικό υπολογιστή	☐ το τάμπλετ (π.χ. iPad)	☐ το κινητό τηλέφωνο	☐ το διαδίκτυο	☐ δε χρησιμοποιώ τεχνολογία

<u>Σημείωσε σε ποιο βαθμό ισχύει καθεμία από τις παρακάτω δηλώσεις βάζοντας σε κύκλο τον αντίστοιχο αριθμό στην κλίμακα που βρίσκεται στα δεξιά:</u>	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
13. Είμαι καλός/καλή στην ανάγνωση.	1	2	3	4	5
14. Μου αρέσει να διαβάζω στο σπίτι (όχι για μάθημα).	1	2	3	4	5
15. Μου αρέσει να διαβάζω στο σχολείο (όχι για μάθημα).	1	2	3	4	5
16. Μου αρέσει όταν μου κάνουν δώρο ένα βιβλίο.	1	2	3	4	5
17. Μου αρέσει να διαβάζω στον ελεύθερο μου χρόνο.	1	2	3	4	5
18. Μου αρέσει να διαβάζω στις διακοπές.	1	2	3	4	5
19. Μου αρέσει να διαβάζω φωναχτά στην τάξη.	1	2	3	4	5
20. Μου αρέσει να πηγαίνω σε βιβλιοπωλεία.	1	2	3	4	5
21. Μου αρέσει να πηγαίνω σε βιβλιοθήκες.	1	2	3	4	5
22. Δυσκολεύομαι να διαβάζω.	1	2	3	4	5
23. Έχω χρόνο στο σπίτι για να	1	2	3	4	5

διαβάζω (όχι για μάθημα).					
24. Έχω χρόνο στο σχολείο για να διαβάζω (όχι για μάθημα).	1	2	3	4	5
25. Μας διαβάζει λογοτεχνικά βιβλία ο δάσκαλος/η δασκάλα μας.	1	2	3	4	5
26. Μου διαβάζουν ιστορίες οι γονείς μου.	1	2	3	4	5
27. Μου αρέσει να διαλέγω μόνος/μόνη μου ποιο βιβλίο να διαβάσω.	1	2	3	4	5
28. Μου αρέσει η βιβλιοθήκη της τάξης μου.	1	2	3	4	5
29. Κουράζομαι όταν διαβάζω.	1	2	3	4	5
30. Μου αρέσει να διαβάζω βιβλία για να μαθαίνω πληροφορίες για πράγματα που με ενδιαφέρουν.	1	2	3	4	5
31. Μου αρέσει να συζητώ με φίλους ή συγγενείς για κάτι που διάβασα στον ελεύθερο μου χρόνο.	1	2	3	4	5
32. Μου αρέσει ο χώρος που έχω στο σπίτι για διάβασμα	1	2	3	4	5
33. Μου αρέσει ο χώρος που έχω στο σχολείο για διάβασμα.	1	2	3	4	5
34. Ο δάσκαλος/Η δασκάλα μου με ενθαρρύνει να διαβάζω (όχι για	1	2	3	4	5

μάθημα).					
35. Οι γονείς μου με ενθαρρύνουν να διαβάζω (όχι για μάθημα).	1	2	3	4	5
36. Ο δάσκαλος/Η δασκάλα μου με βοηθά να διαλέξω βιβλία που μου αρέσουν.	1	2	3	4	5
37. Οι γονείς μου με βοηθούν να διαλέξω βιβλία που μου αρέσουν.	1	2	3	4	5
38. Στην τάξη μου συζητούμε για θέματα που διαβάζουμε.	1	2	3	4	5
39. Στο σπίτι μου συζητούμε για θέματα που διαβάζουμε.	1	2	3	4	5
40. Στο σχολείο μας αφήνουν να διαβάζουμε βιβλία που διαλέγουμε εμείς.	1	2	3	4	5
41. Βαριέμαι να διαβάζω.	1	2	3	4	5
42. Στο σχολείο διαβάζουμε περιοδικά και κόμικς.	1	2	3	4	5
43. Είναι σημαντικό να διαβάζουμε στον ελεύθερο μας χρόνο	1	2	3	4	5
44. Αρέσει στους φίλους μου να διαβάζουν (όχι για μάθημα).*	1	2	3	4	5
45. Αρέσει στο δάσκαλο/στη δασκάλα μου να διαβάζει.*	1	2	3	4	5

46. Αρέσει στον πατέρα μου να διαβάξει.*	1	2	3	4	5
47. Αρέσει στη μητέρα μου να διαβάξει.*	1	2	3	4	5

* Αν δεν ξέρεις, άφησε αυτή την ερώτηση κενή.

Συμπλήρωσε τις ακόλουθες δηλώσεις. Αν δεν ξέρεις, άφησε τη γραμμή κενή.

48. Ο τίτλος ενός βιβλίου που μου αρέσει πολύ είναι:

---

49. Ένας/ Μία συγγραφέας που μου αρέσει πολύ ονομάζεται:

---

50. Οι τίτλοι τεσσάρων βιβλίων που έχω διαβάσει είναι:

α. _____

β. _____

γ. _____

δ. _____

51. Θα γινόμουν καλύτερος/η στην ανάγνωση αν:

---

52. Θα διάβαζα περισσότερα βιβλία στον ελεύθερο μου χρόνο αν:

ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ

Σε κάθε σειρά, παρακαλούμε όπως υπογραμμίσετε (highlight) το κείμενο που πλησιάζει περισσότερο στο να περιγράψει την κατάσταση στο σχολείο σας, όσον αφορά στην προώθηση της φιλαναγνωσίας.

Τομέας	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα	Βρίσκεται σε αρχικό στάδιο	Σε ανεπτυγμένο στάδιο	Σε τελειοποιημένο στάδιο
Στρατηγική σε επίπεδο ολόκληρης σχολικής μονάδας	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Η προώθηση της φιλαναγνωσίας αποτελεί θέμα συζήτησης κάποτε κατά τη διάρκεια συνεδριών προσωπικού ή κατά τη διάρκεια άλλης επικοινωνίας ανάμεσα στο προσωπικό.	Η προώθηση της φιλαναγνωσίας αποτελεί μέρος του Σχεδίου Βελτίωσης του σχολείου. Ένα μέλος του προσωπικού έχει αναλάβει συντονιστικό ρόλο και όλα τα μέλη του προσωπικού είναι ενήμερα για την έμφαση που δίνεται στην προώθηση της φιλαναγνωσίας.	Μια ομάδα από μέλη του προσωπικού ηγείται και συντονίζει την προώθηση της φιλαναγνωσίας. Έχει καθοριστεί πλάνο προώθησης της φιλαναγνωσίας. Η ανάγνωση για ευχαρίστηση κατέχει κεντρική θέση στην κουλτούρα, τις πολιτικές και τις πρακτικές του σχολείου.
Εμπλοκή του συνόλου των εκπαιδευτικών	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Κάποια μέλη του προσωπικού προωθούν τη φιλαναγνωσία.	Όλα τα μέλη του προσωπικού προωθούν τη φιλαναγνωσία κατά τη διάρκεια διδακτικού	Όλα τα μέλη του προσωπικού προωθούν τη φιλαναγνωσία μέσα και έξω

			χρόνου.	από την τάξη.
Ανάδειξη (visibility) αναγνωστικής κουλτούρας	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Αναρτάται κάποιο υλικό σχετικό με τη φιλαναγνωσία στους διαδρόμους, τάξεις και χώρους υποδοχής .	Αναρτάται κάποιο υλικό σχετικό με τη φιλαναγνωσία στους διαδρόμους, τάξεις και χώρους υποδοχής , ενώ υλικό που προωθεί τη φιλαναγνωσία διανέμεται σε γονείς και μαθητές . Στις συγκεντρώσεις αφιερώνεται κάποιος χρόνος και στη φιλαναγνωσία.	Στους διαδρόμους, τάξεις και χώρους υποδοχής αναρτάται υλικό σχετικό με όλες τις πτυχές της ανάγνωσης, περιλαμβανομένων και εισηγήσεων από τα ίδια τα παιδιά . Το σχολείο δημοσιεύει υλικό (ιστοσελίδα, ενημερωτικό δελτίο, κτλ) το οποίο δίνει έμφαση σε όλους τους τύπους ανάγνωσης. Στις συγκεντρώσεις αφιερώνεται σημαντικός χρόνος στη φιλαναγνωσία.

Τομέας	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα	Βρίσκεται σε αρχικό στάδιο	Σε ανεπτυγμένο στάδιο	Σε τελειοποιημένο στάδιο
Αναγνωστικές προτάσεις από μαθητή σε μαθητή	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Σε κάποιο βαθμό γίνονται αναγνωστικές προτάσεις (κείμενα που αξίζει να τα διαβάσει κανείς) από μαθητές σε άλλους μαθητές.	Στις περισσότερες τάξεις έχει καθιερωθεί ένα σύστημα επικοινωνίας για αναγνωστικές προτάσεις από μαθητές προς μαθητές.	Αναγνωστικές προτάσεις από μαθητή προς μαθητή και αλληλεπίδραση ανάμεσα σε παιδιά-αναγνώστες λαμβάνουν χώρα με πολλαπλούς, δημιουργικούς και αποτελεσματικούς τρόπους σε όλο ο εύρος της σχολικής κοινότητας.
Τεχνολογία	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Παιδιά και προσωπικό χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ για να παρουσιάσουν βιβλία και για άλλες παρόμοιου τύπου δραστηριότητες.	Παιδιά και προσωπικό αξιοποιούν πολυμέσα για να προωθήσουν την ανάγνωση για ευχαρίστηση σε όλο το σχολείο. Διαβάζουν επίσης και κάποια ψηφιακά κείμενα.	Η σχολική κοινότητα αξιοποιεί σύστημα που στηρίζεται στις ΤΠΕ, για μετάδοση αναγνωστικών προτάσεων από μαθητή προς μαθητή και αλληλεπίδραση ανάμεσα σε παιδιά-αναγνώστες. Η ανάγνωση

				ψηφιακών κειμένων και η προώθηση της φιλαναγνωσίας μέσω των ΤΠΕ είναι δραστηριότητες που γίνονται συχνά στο σχολείο.
Δράσεις για τη φιλαναγνωσία	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Κατά τη διάρκεια σχολικών εκδηλώσεων και συγκεντρώσεων, προωθείται και η φιλαναγνωσία.	Διάφορες δράσεις για τη φιλαναγνωσία οργανώνονται κάθε χρόνο, σε συνδυασμό και με την Παγκόσμια Μέρα Βιβλίου ή άλλες παρόμοιες ευκαιρίες.	Διάφορες δράσεις για τη φιλαναγνωσία λαμβάνουν χώρα κάθε μήνα, ενώ μια βδομάδα το χρόνο αφιερώνεται εξολοκλήρου στο βιβλίο και το διάβασμα («Εβδομάδα Βιβλίου», «Βδομάδα Ανάγνωσης» κτλ).
Κεντρική Βιβλιοθήκη προσβάσιμη & «προκλητική»	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Η κεντρική βιβλιοθήκη είναι φιλόξενη και μπορεί εύκολα κάποιος να βρει αυτό που ψάχνει.	Ξεκάθαρη σήμανση και ενδιαφέρουσες γωνιές, πινακίδες και βιτρίνες ενθαρρύνουν τη χρήση της βιβλιοθήκης και προωθούν την ανάγνωση υλικού	Όλα τα προηγούμενα ισχύουν. Επιπρόσθετα, η κεντρική βιβλιοθήκη θυμίζει καλό παιδικό βιβλιοπωλείο, ενώ στο

			που σχετίζεται και με το αναλυτικό πρόγραμμα. Η βιβλιοθήκη είναι ανοικτή καθόλη τη διάρκεια της σχολικής μέρας.	σχολείο εργοδοτείται βιβλιοθηκονόμος. Η κεντρική βιβλιοθήκη λειτουργεί και σε κάποιες απογευματινές ώρες.
Τομέας	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα	Βρίσκεται σε αρχικό στάδιο	Σε ανεπτυγμένο στάδιο	Σε τελειοποιημένο στάδιο
Υλικό στην κεντρική βιβλιοθήκη	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Η κεντρική βιβλιοθήκη διαθέτει λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά βιβλία.	Η κεντρική βιβλιοθήκη διαθέτει ένα ευρύ φάσμα τίτλων (λογοτεχνικών και μη λογοτεχνικών).	Επιπρόσθετα, η βιβλιοθήκη διαθέτει και άλλα είδη αναγνωστικού υλικού, όπως περιοδικά, εφημερίδες, κόμικς, κ.ά. Περιλαμβάνει τμήμα για ενήλικες και για μέλη των οικογενειών των μαθητών που είναι αναπτυσσόμενο ι αναγνώστες.
Βιβλιοθήκες των τάξεων	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Οι τάξεις διαθέτουν γωνιές βιβλιοθήκης.	Οι τάξεις διαθέτουν γωνιές βιβλιοθήκης οι οποίες είναι καλά	Οι τάξεις διαθέτουν γωνιές βιβλιοθήκης οι οποίες είναι

			εξοπλισμένες.	καλά εξοπλισμένες, φιλόξενες και ενημερωμένες. Περιλαμβάνουν και έντυπα που έχουν εκδοθεί από τα ίδια τα παιδιά.
Συμμετοχή μαθητών	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Οι μαθήτριες/μαθητές έχουν κάποιο λόγο στην επιλογή του αναγνωστικού υλικού που αγοράζει το σχολείο.	Οι μαθήτριες/μαθητές έχουν κάποιο λόγο στην επιλογή του αναγνωστικού υλικού που αγοράζει το σχολείο. Τα βιβλία που έχουν διαλέξει τα ίδια τα παιδιά ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα με κάποιο τρόπο.	Η ανάμειξη των μαθητών στην επιλογή του αναγνωστικού υλικού είναι συστηματική και συστημική. Τα παιδιά πέρνουν πρωτοβουλίες και διοργανώνουν δράσεις φιλιαναγνωσίας, όπως αναγνωστικές λέσχες. Λειτουργούν ζευγάρια συνανάγνωσης (buddying systems).
Συμμετοχή οργανισμών και προσώπων	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο	Κάποιοι οργανισμοί και μέλη της ευρύτερης	Το σχολείο συνεργάζεται με μέλη της	Μέλη της κοινότητας και οργανισμοί

από την κοινότητα	σχολείο μας.	κοινότητας υποστηρίζουν τη φιλαναγνωσία στο σχολείο (π.χ. μέσα από προγράμματα εθελοντών αναγνωστών).	κοινότητας και οργανισμούς, στο πλαίσιο προγραμμάτων που προωθούν τη φιλαναγνωσία.	συμμετέχουν ή και συντονίζουν σε σταθερή βάση κοινές δράσεις και προγράμματα φιλαναγνωσίας, μέσα και έξω από το σχολείο.
Τομέας	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα	Βρίσκεται σε αρχικό στάδιο	Σε ανεπτυγμένο στάδιο	Σε τελειοποιημένο στάδιο
Αγόρια	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Το σχολείο προωθεί αναγνωστικό υλικό που απευθύνεται σε αγόρια.	Λειτουργούν ειδικές λέσχες ανάγνωσης για αγόρια. Τουλάχιστο μία φορά ανά τρίμηνο, διοργανώνονται δράσεις που καλύπτουν τα αναγνωστικά ενδιαφέροντα των αγοριών.	Το σχολείο εφαρμόζει πλάνο προώθησης της φιλαναγνωσίας που εμπλέκει τα αγόρια και τους φέρνει σε επαφή με θετικά αντρικά πρότυπα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά τους. Σχετικές δράσεις λαμβάνουν χώρα περίπου μια φορά το μήνα.
Μαθητές και οικογένειες από ποικίλους πολιτισμούς	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο	Τα παιδιά μπορούν να δανειστούν αναγνωστικό υλικό που είναι δίγλωσσο	Τα προηγούμενα ισχύουν. Επιπρόσθετα, το πλάνο και οι	Τα προηγούμενα ισχύουν. Επιπρόσθετα,

και υπόβαθρα	σχολείο μας.	ή/και σχετίζεται με το πολιτισμικό τους υπόβαθρο.	δράσεις φιλαναγνωσίας λαμβάνει υπόψη το πολιπολιτισμικό και κοινωνικό υπόβαθρο των παιδιών και τις ανάγκες τους.	οικογένειες και μαθητές από ποικίλα πολιτισμικά και κοινωνικά υπόβαθρα συμμετέχουν ενεργά στην οργάνωση δράσεων προώθησης της φιλαναγνωσίας.
Επικοινωνία με οικογένειες	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Το σχολείο ενημερώνει όλους τους γονείς/κηδεμόνες για τη σημασία της προώθησης της φιλαναγνωσίας. Το σχολείο τους υποστηρίζει με σχετικό υλικό, καταλόγους βιβλίων και συμβουλές/εισηγήσεις.	Τα προηγούμενα ισχύουν. Επιπρόσθετα, οι μέθοδοι επικοινωνίας προσαρμόζονται στις διαφορετικές ομάδες γονιών/κηδεμόνων. Κάποιοι γονείς συμμετέχουν ενεργά στη διοργάνωση σχετικών δράσεων.	Τα προηγούμενα ισχύουν. Επιπρόσθετα, το σχολείο προσφέρει στους γονείς επιμορφωτικές συναντήσεις, οι οποίες τους στηρίζουν στην επιλογή και ανάγνωση βιβλίων για τα παιδιά τους. Στο σχεδιασμό, λαμβάνεται τακτικά υπόψη η ανατροφοδότηση που δίνεται από τους ίδιους τους γονείς.

Δράσεις φιλαναγνωσίας για τις οικογένειες	Δεν έχει αναπτυχθεί ακόμα στο σχολείο μας.	Οι οικογένειες των παιδιών προσκαλούνται σε κάποιες από τις δράσεις φιλαναγνωσίας.	Δράσεις φιλαναγνωσίας για όλη την οικογένεια λαμβάνουν χώρα συχνά. Γονείς/κηδεμόνες συμμετέχουν στον σχεδιασμό.	Δράσεις φιλαναγνωσίας για όλη την οικογένεια λαμβάνουν χώρα τουλάχιστο μία φορά τον μήνα και καλύπτουν διαφορετικές ομάδες (π.χ. πατέρες, παππούδες ή οικογένειες όπου τα Ελληνικά δεν είναι η πρώτη γλώσσα).

Γενικός τίτλος/σλόγκαν για την πρωτοβουλία: _____
 (θα καθοριστεί μετά από διαγωνισμό)

**ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜ.
 ΣΧΟΛΕΙΟ _____**

**Χρονική περίοδος: Ιανουάριος - Ιούνιος 2013
 Ημερ. ενδιάμεσης ανατροφοδότησης: Μάρτιος 2013**

#	Στόχος/οι	Δράση	Χρόνος	Πόροι	Κριτήρια επιτυχίας	Υπεύθυνοι	Ολο/θ ηκε
1	Εμπλοκή του συνόλου των εκπαιδευτικών	- Ενημέρωση για το πρόγραμμα - Παρουσίαση παιδικών βιβλίων και καλών πρακτικών σε συναδέλφους	<u>Ιαν. -Ιούνιος</u> -Συνεδρίες Προσωπικού -Ανεπίσημα	-Φωτοτυπίες - PPTs - Βιβλία	- Όλοι οι εκπαιδευτικοί (περιλαμβανομένων και των δασκάλων ειδικών θεμάτων) εφαρμόζουν και συμμετέχουν σε δράσεις φιλιαναγνωσίας		
2	Ανάδειξη (visibility) αναγνωστικής κουλτούρας	- Πινακίδα φιλ/σίας για δασκάλους - Πινακίδα για παιδιά (στην καφετέρια) - Αναφορές στις συγκεντρώσεις -Σχετικές γωνιές και πινακίδες στις τάξεις	<u>Ιαν. -Ιούνιος</u> Αρχικά μέχρι τέλος Ιαν.	-Πινακίδες -Υλικό για πινακίδες -Τιμητικά διπλώματα - Ανακοινώσεις - Αναγνωστικό υλικό	- Μπαίνοντας κάποιος στο σχολείο παίρνει αμέσως το μήνυμα πως μαθητές και δάσκαλοι σε αυτό το σχολείο		

		(π.χ. «το βιβλίο του μήνα» ή «το βιβλιόδεντρο» ή «τα αγαπημένα βιβλία της δασκάλας» κλπ.) - Αναγνωστική κάμπια - Αναγνωστικό υλικό και σχετικές ανακοινώσεις στο χώρο υποδοχής			διαβάζουν, αγαπούν το βιβλίο και ανταλλάσσουν απόψεις γι' αυτό		
3	Αναγνωστικές προτάσεις από μαθητή σε μαθητή	Έντυπο με αναγνωστικές προτάσεις και αναγνωστικές προτιμήσεις (μοιράζεται σε παιδιά, γονείς και στην ιστοσελίδα)	<u>Ιαν. -Ιούνιος</u> 1 φορά ανά δεκαπενθήμερο	- Φωτοτυπίες - Διαδίκτυο	- Κάθε δεκαπέντε μέρες φτάνουν σε παιδιά και γονείς αναγνωστικές προτάσεις		
4	Τεχνολογία	Book trailers Ιστοσελίδα - Ειδικός χώρος για φιλιαναγνωσσία που να περιλαμβάνει: Φωτογραφία	- Φεβρ. - τέλος Ιαν. - τέλος Ιαν. - Μάρτιος	- PowerPoint - Διαδίκτυο - Η/Υ	- Όλα τα παιδιά, οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί του σχολείου επισκέπτονται τακτικά την		

		ες, βιβλιοπροτάσεις, ανακοινώσεις, booktrailers και άλλο υλικό από παιδιά, σχετικά links Όλοι οι Η/Υ του σχολείου έχουν Screensavers με μηνύματα για το βιβλίο Διαγωνισμός φωτογραφίας (π.χ. «Διάβασμα σε παράξενα μέρη» ή «Συνελήφθει να διαβάσει»)		- Φωτογραφικές -CDs -χαρτί & μελάνι (από LiRe)	ισοσελίδα -Όλοι οι Η/Υ παρουσιάζουν σταθερά τα σχετικά screensavers -Η πλειοψηφία των μαθητών εμπλέκεται στα Book trailers ή/και στο διαγωνισμό φωτογραφίας		
5	Δράσεις για τη φιλαναγνωσία ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑ !... [ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΕΙΝΑΙ	Ελεύτερη Εθελοντική Ανάγνωση σε όλες τις τάξεις Βιβλιοπαixν ίδια κι εμπυχώσεις στη βιβλιοθήκη (σε συνεργασία	<u>Ιαν. -Ιούνιος</u> 15' τη μέρα 1 φορά την εβδομάδα 29	- εμπλουτισμός βιβλιοθηκών σχολείου και τάξεων -αγορά βιβλίων της	- Τα παιδιά απολαμβάνουν την καθημερινή ανάγνωση και αρχίζουν να διαμορφώνουν		

ΜΟΝΟ ΕΝΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ]	με φοιτητές) Βιβλιοπαιχνίδια κι εμψυχώσεις στις τάξεις Επίσκεψη από τη συγγραφέα Παναγιώτα Πλησή. Εγκαινία έκθεσης βιβλίου από το ΣΓ σε συνδυασμό με βιωματικά εργαστήρια από συγγραφείς	Ιανουαρίου το πρωί	συγγραφέα -αγορά υλικών για βιβλιοπαιχνίδια και εμψυχώσεις	αναγνωστικές συνήθειες και προτιμήσεις - Τα παιδιά συνδέουν το διάβασμα με το παιχνίδι και αλληλεπιδρούν μεταξύ τους με αφορμή ενδιαφέροντα βιβλία - Τα παιδιά αρχίζουν να γνωρίζουν την ποικιλία των αναγνωσμάτων αλλά και να εμβαθύνουν στο έργο συγκεκριμένων συγγραφέων		

**ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜ.
ΣΧΟΛΕΙΟ _____**

Χρονική περίοδος:

Ημερ. ενδιάμεσης ανατροφοδότησης:

#	Στόχος/οι	Δράση	Χρόνος	Πόροι	Κριτήρια επιτυχίας	Υπεύθυνοι	Ολο/θηκε
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							

LIFELONG READERS

PARTNERS

www.lifelongreaders.org

66 Metochiou, Engomi 2407, Cyprus
Tel: +357 22 795128
Fax: +357 22 772616
www.cardet.org
info@cardet.org